Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME EN DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

BISNOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: **- ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot oprichting van een uniek loket voor de aanvraag en behandeling van bepaalde woon- en energiepremies en tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010 en het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021**
- Relanceplan Vlaamse Veerkracht: Financiering energieluik woningrenovatiepremie (projectnummer VV006)

Samenvatting
Voorliggend ontwerp van besluit geeft gevolg aan de in het Regeerakkoord 2019-2024 opgenomen doelstelling om ter bevordering van de klantvriendelijkheid en de transparantie zoveel mogelijk premies die gericht zijn op energiebesparing, kwaliteitsverbetering en aanpassing van de woning in één loket te bundelen met het oog op een overkoepelende woningrenovatiepremie.

Door middel van dit besluit wordt uitvoering gegeven aan het ontwerp van decreet tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009 en de Vlaamse Codex Wonen van 2021 dat een tweede keer principieel werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 21 mei 2021, dat voorziet in de oprichting van een uniek loket voor de aanvraag en behandeling van bepaalde woon- en energiepremies.

De inrichting van een uniek loket moet de burger in de mogelijkheid stellen om langs één kanaal de subsidies aan te vragen waarop hij aanspraak kan maken bij de uitvoering van renovatiewerken aan zijn gebouw. Vandaag moet de verbouwer die werken uitvoert die de energetische prestaties van de woning en de woningkwaliteit verbeteren, beide premies los van elkaar aanvragen onder de vorm van de energiepremie en de renovatiepremie. De administratieve afhandeling zal door de verschillende bevoegde diensten in één backoffice gebeuren en de tegemoetkomingen worden via één instantie uitbetaald.

Om de transparantie en de administratieve eenvoud van de premieregelingen te vergroten, worden samen met de invoering van het uniek loket, de subsidievoorwaarden en aanvraag- en behandelingsprocedure van de energiepremies en renovatiepremie op elkaar afgestemd. Hierbij wordt de mate van ondersteuning bepaald in functie van het statuut van de rechthebbende (rechtspersoon dan wel natuurlijke persoon), het type gebouw (residentieel of niet-residentieel),

de hoofdverblijfplaats en het inkomen van de rechthebbende (enkel voor natuurlijke personen). Voor de energiepremies wordt hiermee afgestapt van de doelgroep van 'beschermde afnemers'. Voor particuliere eigenaar-bewoners van residentiële gebouwen hangt de premiehoogte af van het inkomen. De premiehoogte wordt opgebouwd over 3 doelgroepen, waarbij doelgroep 1 enkel recht heeft op forfaitaire premies voor energiebesparende investeringen. Doelgroep 2 heeft recht op een premie van 25% en doelgroep 3 op een premie van 35% van in aanmerking komende facturen. Er wordt voorgesteld de huidige inkomensgrenzen van de renovatiepremie te behouden. Er wordt enkel nog rekening gehouden met het inkomen van de zakelijk rechthebbende natuurlijke persoon en zijn/haar gehuwde of wettelijk samenwonende partner die de woning bewonen alsook met de gezinssamenstelling op de aanvraagdatum.

Andere rechthebbenden dan particuliere eigenaar-bewoners komen enkel voor energiebesparende investeringen in zowel residentiële als niet-residentiële gebouwen in aanmerking voor de forfaitaire premies van 'doelgroep 1', met uitzondering van sociale huisvestingsmaatschappijen voor de woningen en appartementen die ze verhuren. Een particulier of vennootschap die zijn woning verhuurt via een sociaal verhuurkantoor komt, ongeacht zijn inkomen, steeds in aanmerking voor de hoogste premie (doelgroep 3).

Over het ontwerp wordt door de minister bevoegd voor de energie vervolgens het advies van de VTC, de VREG, de Minaraad en de SERV ingewonnen. Daarna wordt het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State ingewonnen.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

BELEIDSDOMEIN: OMGEVING
BELEIDSVELDEN: WONEN EN ENERGIE

De wijzigingsvoorstellen hebben betrekking op het inhoudelijk structuurelement 1 – Woningkwaliteit van het beleidsveld Wonen, met als operationele doelstelling 1.2.8 "Verduurzamen van de eigendomswoningen stimuleren".
De wijzigingsvoorstellen hebben voor het beleidsveld Energie betrekking op de strategische doestelling 1 "Evolutie naar een energiezuinig en klimaatneutraal gebouwenpark versnellen, met als operationele doelstelling 1.1 "Het Renovatiepact voor de grondige renovatie van woningen versterken" en op de strategische doelstelling 7 "Een sociaal rechtvaardige energietransitie vorm geven", met als operationele doelstelling 7.1 "Het sociaal energiebeleid versterken met passende maatregelen".

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

1. Het bijgaande voorontwerp van besluit werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2021 – 249-BVR-CVK van 22/06/2021.

2. Het bijgaande voorontwerp van besluit werd voor advies aan de Inspectie van Financiën voorgelegd. De Inspectie van Financiën verleende advies nr. TM_2021000217 op 22/06/2021 voor het beleidsveld Energie en advies nr. KDW_21_280 op 22/06/2021 voor het beleidsveld Wonen.

3. Het begrotingsakkoord werd op 05/07/2021 verkregen.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Voorliggend ontwerp van besluit geeft gevolg aan de in het Regeerakkoord 2019-2024 opgenomen doelstelling om ter bevordering van de klantvriendelijkheid en de transparantie zoveel mogelijk premies die gericht zijn op energiebesparing, kwaliteitsverbetering en aanpassing van de woning in één loket te bundelen met het oog op een overkoepelende woningrenovatiepremie.

Dit ontwerp van besluit bevat een voorstel voor de oprichting van een uniek loket alsook voor de samenvoeging van de premiestelsels die betrekking hebben op woonkwaliteit enerzijds en rationeel energiegebruik anderzijds. Hierbij werd vertrokken van volgende uitgangspunten:

- Het behouden van de aandacht voor woningkwaliteit.
- Het verhogen van de aantrekkelijkheid van de premies.
- De mate van ondersteuning hangt af van financiële draagkracht van de investeerder.
- Steun voor energetische investeringen voor iedereen, steun voor investeringen in woningkwaliteit voor lagere inkomens waarbij het steunpercentage afhankelijk is van het inkomen. Dit impliceert voor energiepremies afstappen van de verhoogde premies voor de doelgroep 'beschermde afnemer'.
- Het bevorderen van de klantgerichtheid door een vlotte dossierbehandeling, het voorzien van slechts één indienings- en betaaladres en het vereenvoudigen van de procedures. Maximale aandacht gaat naar de begeleiding en ontzorging van kwetsbare doelgroepen.
- Het vereenvoudigen en vergaand afstemmen van de in aanmerking komende investeringen en de toekenningsvoorwaarden die worden gehanteerd in de huidige stelsels.

1. Toelichting bestaande premiestelsels

Met het oog op een goed begrip van de voorgestelde aanpassingen worden de hoofdkenmerken van de huidige premies voor renovatie en energiebesparing beknopt samengevat:

Vlaamse Renovatiepremie

De Vlaamse renovatiepremie draagt bij aan de doelstelling zoals geformuleerd in artikel 1.5 in de Vlaamse Codex Wonen van 2021 dat iedereen recht heeft op menswaardig wonen en te beschikken over een aangepaste woning, van goede kwaliteit, in een behoorlijke woonomgeving, tegen een betaalbare prijs en met woonzekerheid.

Op basis van art. 5.72, §1 in de Vlaamse Codex Wonen van 2021 kan de Vlaamse Regering in tegemoetkomingen voorzien om woonbehoeftige gezinnen en alleenstaanden in staat te stellen een woning te bouwen, te huren of te kopen of hun woning te renoveren, te verbeteren of aan te passen. Art. 5.72, §1, tweede lid bepaalt dat de tegemoetkomingen enkel kunnen worden verleend als de alleenstaande of het gezin voldoet aan de voorwaarden inzake onroerend bezit en inkomen die de Vlaamse Regering vaststelt. In artikel 5.75 van de Vlaamse Codex Wonen van 2021 wordt bepaald aan wie er een tegemoetkoming kan verleend worden. Dit kan o.a. ten behoeve van woonbehoeftige gezinnen en alleenstaanden die een ongeschikte woning of een ongeschikt gebouw renoveren of ten behoeve van woonbehoeftige gezinnen die verbeterings- of aanpassingswerkzaamheden aan hun woning uitvoeren. De nadere voorwaarden van de huidige renovatiepremie werden goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 21 december 2018. Bij deze

laatste wijziging werd de Vlaamse verbeteringspremie stopgezet en opgenomen in de Vlaamse (overkoepelende) renovatiepremie.

De huidige renovatiepremie ondersteunt verbouwers als ze werken uitvoeren aan hun woning. De maximale premie bedraagt 10.000 euro en wordt berekend als percentage van 20% of 30% op het factuurbedrag. Het percentage wordt bepaald door de hoogte van het inkomen. Er zijn 4 categorieën van werken: ruwbouw (fundering, muren, vloer, trap), dakwerken, buitenschrijnwerk en technische installaties (CV, sanitair, elektriciteit). De premie kan aangevraagd worden in maximaal 2 verschillende aanvragen, waarbij elke categorie slechts eenmaal kan aangevraagd worden. Als men een renovatiepremie heeft gekregen, moet men minstens 10 jaar wachten om opnieuw een premie te kunnen krijgen.

Energiepremies

Op basis van artikel 7.5.1 en 4.1.20 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 kunnen aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders openbaredienstverplichtingen worden opgelegd die onder meer betrekking kunnen hebben op de bevordering van het rationeel energiegebruik. Aan deze decretale basis wordt verder uitvoering gegeven door artikel 6.4.1 tot en met 6.4.1/12 en artikel 6.4. 15 van het Energiebesluit van 19 november 2010.

Vanaf 2012 gelden enkel nog actieverplichtingen die voor alle elektriciteitsdistributienetbeheerders hetzelfde zijn. De belangrijkste actieverplichting opgelegd aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders is het uitkeren van premies voor bepaalde in de regelgeving vastgelegde energiebesparende maatregelen in zowel residentiële als niet-residentiële (bestaande) gebouwen. Het gaat om gebouwschilmaatregelen enerzijds en installaties voor verwarming en de productie van sanitair warm water anderzijds. Alle voorwaarden voor de verschillende maatregelen liggen in lijn met de langetermijndoelstelling 2050 (zie infra).

Voor woningen en appartementen werd in 2017 een totaalrenovatiebonus ingevoerd voor wie zijn woning grondig renoveert zowel voor de verschillende gebouwschildelen alsook voor de installaties voor verwarming en sanitair warm water. Sinds 2021 werd een EPC-labelpremie ingevoerd als opvolger van de totaalrenovatiebonus voor die woningen en appartementen waarvoor nog geen voucher (totaalrenovatiebonus) werd opgestart op basis van een eerste investering met premie in de periode 2017-2020. De EPC-labelpremie kan, los van de premies voor individuele maatregelen, bekomen worden wanneer een woning of appartement met een slecht EPC-label zeer grondig wordt gerenoveerd.

Voor deze energiepremies gelden geen inkomensvoorwaarden. Zowel voor de totaalrenovatiebonus als de EPC-labelpremie, wordt er na uitvoering van de werken, een nieuw EPC opgevraagd dat de energieprestatie van de woning na renovatie aantoont.

De elektriciteitsdistributienetbeheerders moeten bovendien specifieke aandacht schenken aan de sociaal zwakkeren (beschermde afnemers en/of andere categorieën van meest behoeftigen), door:

- het verhogen van de premies voor bestaande woningen (artikel 8.7.3. van het Energiedecreet);
- het verstrekken van een kortingbon bij de aankoop van een energiezuinige koelkast of wasmachine;
- het geven van een premie voor de plaatsing van een individuele condensatieketel.
- het uitvoeren van een gratis energiescan in de woning;
- in te staan voor de volledige trajectbegeleiding en uitvoering van dak- en spouwmuurisolatie en de plaatsing van nieuwe beglazing in private huurwoningen ('huur- en isolatiepremie');
- de organisatie van specifieke informatiesessies rond rationeel energiegebruik.

De financiering gebeurt deels via de begroting, het energiefonds of het klimaatfonds, maar voornamelijk via het distributienettarief voor elektriciteit.

2. Stand van zaken en trends

Woningkwaliteit in Vlaanderen

Algemene evoluties

Op basis van een screeningsmethode (Grote Woononderzoek 2013) becijferden onderzoekers dat in 2013 de kwaliteit van 37% van de woningen ontoereikend is. Met andere woorden in zo'n miljoen Vlaamse woningen moeten naar alle waarschijnlijkheid werken worden uitgevoerd om een conformiteitsattest te bekomen. Het gaat vooral om de oudere woningen. Verder blijkt dat 35% of 350.000 van deze woningen van ontoereikende kwaliteit structurele ingrepen (ingrijpende aanpassingen) nodig hebben. Bij de resterende 65% van de woningen van ontoereikende kwaliteit zijn geen ingrijpende structurele ingrepen vereist maar kan een combinatie van aangepast gebruik, het opvolgen van de wettelijke voorschriften voor het nazicht onderhoud en plaatsing van technische installaties en beperkte herstellingswerken ervoor zorgen dat de kwaliteit van deze woningen wel toereikend is.

Of deze percentages gewijzigd zijn, geeft de Woonsurvey (WS) 2018 niet aan (wegens ontbreken objectieve screening). Deze survey leert ons wel dat, naar het oordeel van de respondenten, er een significante kwaliteitsverbetering plaatsvond tussen 2013 en 2018, zij het dat het vooral de recentere woningen zijn die in betere staat verkeren, en meer bepaald die woningen die gebouwd werden na 1980.

Differentiatie naar woningmarktsegment

Achter deze hierboven vermelde positieve evoluties schuilt er echter een diverse realiteit. Zo is er weliswaar sprake van een verbetering van de woningkwaliteit, zij het wel dat dit zich minder sterk manifesteert in de private huurmarkt. Op basis van de antwoorden van de respondenten in de Woonsurvey blijkt dat in 2018 een aanzienlijk segment slechte woningen op de private huurmarkt blijft bestaan (20% verkeert in slechte tot zeer slechte staat, 5,5% heeft geen klein comfort, 21% heeft een vochtprobleem).

Differentiatie naar huishoudtypes

Naast een differentiatie naar woningmarksegment wijzen de onderzoekers ook op de verschillen naar huishoudtypes. Op zowat alle dimensies van de woningkwaliteit blijven kwetsbare huishoudens (zijnde alleenstaanden, eenoudergezinnen, huishoudens met een werkloze/arbeidsongeschikte referentiepersoon, huishoudens met een laag inkomen) achterop hinken.

Op basis van de resultaten concluderen de onderzoekers dan ook dat de concentratie van kwaliteitsproblemen zich situeert in de private huurmarkt en bij zwakkere huishoudens.

Nood aan energetische renovatie met het oog op de langetermijndoelstelling 2050

In het kader van het eind 2014 opgestarte Renovatiepact werd gezamenlijk met een brede groep stakeholders een energetische langetermijndoelstelling 2050 vastgesteld in lijn met de Europese energie- en klimaatdoelen. In de Vlaamse langetermijnrenovatiestrategie gebouwen 2050, die de Vlaamse Regering op 29 mei 2020 goedkeurde, is de langetermijndoelstelling voor woongebouwen als volgt bepaald:

De bestaande woongebouwen moeten uiterlijk in 2050 een vergelijkbaar energieprestatieniveau halen als nieuwbouwwoningen met vergunningsaanvraag in 2015. Deze langetermijndoelstelling betekent dat tegen 2050 het gemiddelde EPC-kengetal van het volledige woningenpark wordt verlaagd met 75%. Op de gehanteerde EPC-schalen met energielabels (A tot F), komt dit overeen met het label A (EPC-kengetal 100). Deze doelstelling wordt nog verder gedifferentieerd naar woningtypologie.

Op basis van data uit de EPC-databank werd vastgesteld dat in 2020 ongeveer 4,6% van het bestaande woningenpark van bijna 3 miljoen woningen (huizen en appartementen) voldoet aan het streefdoel, terwijl 28% een F-label heeft. Er moeten dus nog 2,9 miljoen woningen evolueren naar de doelstelling 2050 (95,4% van het woningenbestand). Dat betekent dat, als de inspanningen uniform worden gespreid, de komende dertig jaar per jaar gemiddeld ruim 3% van het woningenbestand of ruim 95.000 wooneenheden moeten evolueren naar de doelstelling 2050. In de praktijk renoveren de meeste eigenaars in fases, waardoor op jaarbasis in een meervoud van woningen één of meer energiebesparende maatregelen zullen moeten worden uitgevoerd om de doelstelling 2050 op niveau van het woningenpark te behalen.

Om dit te verwezenlijken legt de langetermijnrenovatiestrategie 2050 een sterk accent op grondige renovaties op natuurlijke opportuniteitsmomenten, zoals bijvoorbeeld bij transactiemomenten (verwerving, nalatenschap), start van een nieuwe verhuring en sloop van de slechtste woningen gevolgd door vernieuwbouw. Het maximaal benutten van deze momenten is goed voor twee derde van de inspanningen en helpt om de inspanningen tussen nu en 2050 te spreiden. Maar ook buiten deze sleutelmomenten blijft het verhogen van de renovatiegraad een permanente noodzaak.

Woon- en energiebeleid

De hierboven geschetste gebrekkige woningkwaliteit van bepaalde woningen en het achterop hinken op vlak van energiezuinigheid van een groot deel van het Vlaamse woningenbestand geeft de nood aan renovaties aan. Als we zowel woningkwaliteit als energie in rekening brengen, zijn er in meer dan 95% van alle Vlaamse woningen nog werken nodig. Energetische aanpassingen mogen niet los worden bekeken van aanpassingen in het kader van de minimale woningkwaliteit.

De dakisolatienorm en de dubbelglasnorm uit de Vlaamse Wooncode situeren zich op het kruispunt tussen het woonbeleid en het energiebeleid. Ze vormen voor het luik energie de ondergrens om aan de vandaag geldende normen voor woningkwaliteit te voldoen. Vanuit het energiebeleid worden eigenaars gestimuleerd om nu al aan de toekomstige ambitieuze doelstellingen te voldoen.

Naast de nood aan een algemene aanpak, is een doelgroepgebonden aanpak noodzakelijk. De nood aan bijkomende renovatie-investeringen en de (beperkte) financieringsmogelijkheden van huishoudens vergen een gericht ingezette financiële ondersteuning die de druk van de investeringskosten op het gezinsbudget verlicht en de haalbaarheid van de renovatie-inspanning vergroot. Het is dan ook aangewezen om ook voor energiebesparende werken een gradatie in de hoogte van de tussenkomst te voorzien zodat meer mensen met minder financiële draagkracht het traject naar een kwalitatieve en energiezuinige woning kunnen starten. Naast voldoende financiële ondersteuning, is bij bepaalde doelgroepen ook begeleiding bij planning en uitvoering van de werken en het indienen van premieaanvragen aangewezen.

Het bundelen van de energie- en renovatiepremie in één gebouwrenovatiepremie draagt bij tot de realisatie van de doelstellingen vanuit beide beleidsdomeinen. Dit vraagt evenwel een grondige afstemming tussen de gesubsidieerde werken vanuit wonen en deze vanuit energie. Naast het bekijken van hoe de beschikbare budgetten naar het juiste type investeringen geheroriënteerd kunnen worden, moet dezelfde oefening worden gemaakt naar doelgroepen toe.

3. Basisprincipes voor de geïntegreerde gebouwrenovatiepremie

De renovatiepremie richt zich op werken die, indien er zich problemen stellen, moeten worden uitgevoerd in het licht van de minimale vereisten van de Vlaamse Codex Wonen van 2021. Onderzoek[1] toont aan dat de aflijning van de te subsidiëren werken door de Vlaamse overheid in lijn ligt met de noden in het kader van de minimale veiligheids-, gezondheids- en kwaliteitsvereisten. Een blijvende focus op deze lijst van renovatiewerken in het Vlaamse premiestelsel is volgens ons dan ook aangewezen.

Binnen het energiebeleid is de uitvoering van werken die de energiebehoefte in ieder gebouw reduceren prioriteit, waar mogelijk aangevuld met installaties voor gebruik en/of productie van hernieuwbare energie.
Om ons gebouwenbestand koolstofneutraal te krijgen (lange termijn renovatiestrategie) zal het volgende nodig zijn:

1. Reduceren van de energievraag door te isoleren waardoor er kan verwarmd worden op lage temperatuur via een warmtepomp (los van fossiele brandstoffen) en/of via aansluiting op een warmtenet;
2. Gebruiken van energie uit reststromen door warmteterugwinning en het benutten van restwarmte;
3. Afdekken van de resterende vraag via hernieuwbare energie (bv. zonnepanelen).

Vertrekkende van deze uitgangspunten, wordt voor huishoudens die aan bepaalde inkomensvoorwaarden voldoen een gebouwrenovatiepremie voorgesteld voor dakrenovatie, muurrenovatie, vloerrenovatie, renovatie van buitenschrijnwerk (inclusief glas), technische installaties (sanitair en elektriciteit) en binnenrenovatie. De steun, berekend als percentage op het factuurbedrag, is afhankelijk van het inkomen en voorbehouden aan eigenaar-bewoners alsook aan eigenaars (zowel particulieren als vennootschappen) die hun woning of appartement verhuren via een sociaal verhuurkantoor.

Wie boven die bepaalde inkomensgrens valt, alsook eigenaars, verhuurders en niet-particuliere eigenaars van residentiële of niet-residentiële gebouwen, heeft voor dakrenovatie, muurrenovatie, vloerrenovatie en buitenschrijnwerk enkel recht op een forfaitaire premie voor die investeringen in deze categorieën die betrekking hebben op isolatie of nieuw geplaatste hoogrendementsglas. Hiermee wordt gegarandeerd dat iedere investering gericht op energiebesparing of het gebruik en/of de productie van hernieuwbare energie, in elk gebouw, recht heeft op de huidige 'energie'premies die momenteel via Fluvius kunnen worden aangevraagd.

Investeringen in installaties voor hernieuwbare energie en gascondensatieketels alsook premies voor grondige energetische (totaal)renovatie volgen een apart doch gelinkt traject.

Sociale huisvestingsmaatschappijen worden voor wat investeringen in hun sociale huur- en koopwoningen buiten beschouwing gelaten. De regeling waardoor sociale huisvestingsmaatschappijen bij energetische renovaties van hun woningpatrimonium gebruik kunnen maken van de middelen vanuit het Vlaams Klimaatfonds zal hiervoor aangepast worden.

Er wordt maximaal aandacht besteed aan klantgerichtheid, begeleiding en ontzorging van kwetsbare doelgroepen. De premies zullen uitsluitend digitaal kunnen worden aangevraagd via één frontoffice, de aanvragen worden behandeld in één gezamenlijke backoffice en worden via één instantie (Fluvius) uitbetaald. Voor de begeleiding en ontzorging van kwetsbare doelgroepen

[1] Vanderstraeten, L. & Ryckewaert, M. (2019a). *De kwaliteit van de renovatiewerken en de tussen 2002 en 2013 gerenoveerde woningen doorgelicht.* Leuven: Steunpunt Wonen.

worden in een parallel traject ondersteunende maatregelen uitgewerkt voor advies en begeleiding bij renovatiewerken en financiering (inclusief premieaanvragen). Dit kadert in de op termijn voorziene integratie van de dienstverlening van woon- en energieloketten en de energiehuizen. Zij zijn dan ook belangrijke stakeholders die al van bij de ontwikkeling van het unieke loket worden betrokken.

Bovendien worden toekenningsvoorwaarden en aanvraagprocedures van de huidige renovatiepremie en energiepremies samen bekeken, vereenvoudigd en maximaal op elkaar afgestemd. Om deze reden alsook omwille van mogelijke dubbele premieaanvragen en complexe integraties tussen de ICT-systemen van Fluvius en het nieuwe unieke loket te vermijden, zullen ook voor niet-residentiële gebouwen de premies voor die categorieën van energetische werkzaamheden waarvoor zowel voor residentiële als niet-residentiële gebouwen een energiepremie wordt gegeven, aangevraagd moeten worden via het unieke loket.

In eerste instantie ligt de focus op de integratie van die premies waarvoor er een duidelijke link is tussen woningkwaliteit en energiebesparing (isolatie) alsook investeringen gericht op het gebruik/de productie van hernieuwbare energie en gascondensatieketels. De meeste premies/maatregelen die niet meegenomen zijn zullen over enkele jaren ook ophouden met te bestaan waardoor het niet zinvol is ze op te nemen in de scope van het uniek loket. Andere premies zijn vaak beperkt tot zeer specifieke kleine doelgroepen.
Ook premies of acties gericht op begeleiding/ontzorging, zoals de collectieve renovatiebegeleidingspremie, huur- en isolatiepremie en energiescans, worden niet geïntegreerd in het nieuwe premiestelsel. Voor deze acties gebeurt de premieaanvraag of de aanvraag voor een vergoeding voor geleverde diensten steeds door een tussenpersoon. Totaalrenovatiebonussen zullen worden uitbetaald door de elektriciteitsdistributienetbeheerder op basis van de premieaanvragen voor in aanmerking komende investeringen via het unieke loket, de investeerder hoeft hiervoor geen afzonderlijke premieaanvraag in te dienen. Enkel voor de EPC-labelpremie en relighting kan het zinvol zijn om ze in een volgende fase mee te nemen in de scope van het unieke loket. Een analyse hiervoor zal gebeuren in de tweede helft van 2022.

Dit geeft het volgende overzicht:

In scope unieke loket bij aanvang		Out of scope unieke loket bij aanvang	
Premies Wonen	Premies Energie	Premies Wonen	Premies/maatregelen Energie
Renovatiepremie: - Structurele elementen - Dakvernieuwing - Buitenschrijnwerk - Technische installaties*	Gebouwschil: - Dakisolatie - Muurisolatie - Vloerisolatie - Hoogrendementsglas Hernieuwbare energie: - Warmtepomp - Zonneboiler - Warmtepompboiler Gascondensatieketel*	Aanpassingspremie	<u>Residentieel:</u> - Zonnepanelen (tot en met 2024 en na aanmelding installatie bij Fluvius) - Sturing elektrische warmte (tot en met 2022) - EPC-labelpremie (tot en met 2025 te activeren) - Ventilatie (i.h.k.v. totaalrenovatiebonus) - Totaalrenovatiebonus (tot en met 2021 te activeren) - E-peilpremie (uitdovend) - Collectieve renovatiebegeleiding - Huur-isolatiepremie - Energiescans - Kortingsbonnen <u>Niet-residentieel:</u>

			- Zonnepanelen (tot en met 2024 en na aanmelding installatie bij Fluvius) - Sturing elektrische warmte (tot en met 2022) - Relighting - Steun na audit - Investeringssteun (Elia)

* Momenteel komen gascondensatieketels in aanmerking voor de renovatiepremie (categorie technische installaties) alsook voor een energiepremie in geval van beschermde afnemers of de prioritaire doelgroep van de energielening als de gascondensatieketel wordt geplaatst ter vervanging van een stookolieketel.

4. Bouwstenen van de geïntegreerde gebouwrenovatiepremie

Toepassingsgebied: categorieën van in aanmerking komende werkzaamheden

Om de focus op de prioritaire werken te garanderen, werd de lijst met werken die in aanmerking komen voor de huidige renovatiepremie vergeleken met de gebreken in het technisch verslag. Dat technisch verslag is de gestandaardiseerde checklist waarmee woningcontroleurs van lokale besturen en Wonen-Vlaanderen de veiligheid, gezondheid en minimale woningkwaliteit van woningen controleren. Vervolgens werd omgekeerd ook nagegaan voor welke gebreken uit het technisch verslag (geen) werken voorzien zijn binnen de bestaande renovatiepremie. De klemtoon lag in deze oefeningen op de gebreken die een veiligheids- of gezondheidsprobleem veroorzaken.

Vervolgens werd onderzocht op welke manier het garanderen van de minimale woningkwaliteit en het verhogen van de energiezuinigheid maximaal met elkaar gecombineerd kunnen worden. Om dit te realiseren, wordt voorgesteld om de categorisering van de werken van de huidige renovatiepremie aan te passen. In de categorieën dakrenovatie, buitenmuurrenovatie en vloerrenovatie moet er, ongeacht welke werken er worden aangemeld voor een premie, steeds aan de minimale eisen met betrekking tot isolatie zijn voldaan. Deze isolatiewerken moeten evenwel niet gelijktijdig gebeuren met de niet-energiegerelateerde werken (aan dak, muur en vloer) waarvoor de premie wordt aangevraagd. De isolatiewerken mogen dus ook eerder gebeurd zijn maar in ieder geval ten laatste tegelijkertijd met de renovatiewerken. In dat geval toont men dit aan met facturen van vroeger uitgevoerde isolatiewerken of wordt het opgezocht in de databank energiepremies van Fluvius. Gegevens over investeringen waarvoor via Fluvius een premie werd verkregen, zijn door de eigenaar zelf raadpleegbaar in de Woningpas.

De voorgestelde categorisering wijkt af van de huidige categorisering binnen de renovatiepremie (acht categorieën in plaats van de huidige opdeling in vier categorieën). Die aanpassing is noodzakelijk om de energetische werken in het geheel te integreren. Tenslotte is er in dit voorstel naast de minimale veiligheids-, gezondheids- en woningkwaliteitsvereisten en de energetische doelstellingen richting 2050 ook aandacht voor asbestverwijdering en regenwaterinstallaties.

Huidige categorieën renovatiepremie	Nieuwe categorieën
- structurele elementen (funderingen, muren, draagvloeren en trappen) - vernieuwing dak - buitenschrijnwerk - technische installaties (incl. condensatieketel)	- dakrenovatie (met isolatie) (1) - buitenmuurrenovatie (met isolatie) (1) - renovatie buitenschrijnwerk (met hoogrendementsglas en ventilatie) (1) - renovatie vloeren en funderingen (met isolatie) (1) - gascondensatieketel (1) - binnenrenovatie (2)- technische installaties (excl. condensatieketel) (2) - hernieuwbare energie (3)

(1) Deze categorieën omvatten zowel energiegerelateerde als niet-energiegerelateerde/woningkwaliteitscomponenten
(2) Deze categorieën omvatten louter niet-energiegerelateerde/woningkwaliteitscomponenten
(3) Deze categorieën omvatten louter energiegerelateerde componenten (zonneboiler, warmtepomp en warmtepompboiler)

Voor de volgende categorieën komen de opgelijste werken in aanmerking voor een tegemoetkoming. In het vet wordt aangeduid voor welke werken rechthebbenden uit doelgroep 1 in aanmerking komen. Voor de andere werken komen enkel rechthebbenden uit doelgroep 2 en/of 3 in aanmerking (toelichting doelgroepen zie infra).

Dakrenovatie (doelgroep **1**-2-3)

1. **het aanbrengen van dak- of zoldervloerisolatie (Rd minstens 4,5 m^2 K/W) + bij hellend dak, dampscherm/damprem aan de binnenzijde van het gebouw;**
2. afbraak van dakstructuren en vervanging door draagkrachtige elementen;
3. asbestverwijdering;
4. het aanbrengen van een onderdak bij hellende daken en de waterdichte bedekking;
5. de behandeling van houten dakstructuren tegen zwammen en insecten;
6. de dakdoorbrekingen, zoals de dak(vlak)ramen, de lichtkoepels (voorzien van glas met een warmtegeleidingscoëfficiënt (U_g) van maximaal 1,0 W/m^2K) en de lichtkokers;
7. het vervangen en plaatsen van dakgoten en afvoerpijpen.

Buitenmuurrenovatie (doelgroep **1**-2-3)

1. **het aanbrengen van buitenmuurisolatie:**
    a. **aan de buitenzijde (Rd minstens 3,0 m^2 K/W);**
    b. **aan de binnenzijde (Rd minstens 2,0 m^2 K/W);**
    c. **opvullen van een bestaande spouw (STS, min 50 mm, lambdawaarde max 0,065 W/mK);**
2. de afbraak van buitenmuren en de vervanging door nieuwe muren, inclusief de dragende of steunende elementen in die muren, zoals kolommen, balken en lateien;
3. asbestverwijdering;
4. de behandeling van muren tegen optrekkend vocht door een waterkerende laag te plaatsen of de muren te injecteren met producten die de muur waterdicht maken;
5. de behandeling van de muren tegen kelder- of huiszwam;
6. de natte of droge bepleistering op de binnenkant van de buitenmuren (gips-, kalk- en leembepleistering) als dit samen wordt uitgevoerd met het aanbrengen van muurisolatie aan de binnenzijde van de buitenmuur;
7. de afwerking van buitenmuren met gevelsteen, gevelbekleding of -bepleistering in speciaal daartoe bestemde materialen indien samen met 1.a. of 1. B.;
8. de afbraak van borstweringen of balustrades bij balkons en de plaatsing van nieuwe borstweringen of balustrades bij balkons.

Renovatie buitenschrijnwerk (doelgroep **1**-2-3)

1. de afbraak van ramen en buitendeuren en de plaatsing van ramen en buitendeuren, voorzien van **glas met een warmtegeleidingscoëfficiënt (U_g) van maximaal 1,0 W/m^2K** op voorwaarde dat er ofwel een ventilatiesysteem aanwezig is in de woning ofwel dat er voldoende ventilatie in het raamwerk is voorzien (met uitzondering voor onroerend erfgoed);
2. plaatsen volle buitendeuren met maximale U-waarde van 2,0 W/m^2K;
3. de afbraak van borstweringen of balustrades bij lage ramen en de plaatsing van nieuwe borstweringen of balustrades bij lage ramen.

Renovatie vloeren en funderingen (doelgroep **1**-2-3)

1. **vloerisolatie op volle grond / kelderplafondisolatie (Rd minstens 2,0 m^2 K/W);**
2. fundering en behandeling stabiliteitsproblemen;

3. de afbraak van draagvloeren op het gelijkvloers, met inbegrip van het verwijderen van asbest indien samen met 1. Of 2.;
4. de opbouw van draagkrachtige vloerelementen en funderingsplaten op het gelijkvloers indien samen met 3.;
5. aanbrengen van dekvloer ("chape") indien samen met 4.;
6. de behandeling van draagvloeren tegen zwammen en insecten;
7. de behandeling van ondergrondse muren tegen insijpelend vocht.

Binnenrenovatie (doelgroep 2-3)

1. de afbraak van binnenmuren en de vervanging door nieuwe muren, inclusief de dragende of steunende elementen in die muren, zoals kolommen, balken en lateien;
2. de afbraak en opbouw van draagkrachtige vloerelementen en dekvloeren tussen de woonverdiepingen;
3. de behandeling van muren tegen optrekkend vocht door een waterkerende laag te plaatsen of de muren te injecteren met producten die de muur waterdicht maken;
4. de behandeling van de muren tegen kelder- of huiszwam;
5. de natte of droge bepleistering op de binnenmuren, de binnenkant van de buitenmuren (gips-, kalk- en leembepleistering), de onderkant van draagvloeren en de onderkant van de dakstructuren;
6. het plaatsen van vaste trappen in de woning zodat de verbinding tussen de verdiepingen veilig beloopbaar is, met inbegrip van het plaatsen van leuningen en borstweringen.

Technische installaties (doelgroep 2-3)

1. elektrische installatie, mits keuring van de nieuw installatie conform AREI;
2. leidingen CV vervangen / vernieuwen;
3. sanitaire uitrusting:
   a leidingen, afvoeren vernieuwen; opmerking: vervangen / vernieuwen leidingen en afvoeren als voorwaarde voor subsidiëring, enkel het plaatsen van nieuwe toestellen komt niet in aanmerking;
   b WC met waterspoeling;
   c regenwaterinstallatie plaatsen en vervangen;
   d bad/douche.

Hernieuwbare energie (doelgroep 1-2-3)

1. het plaatsen van een warmtepomp met Europees productlabel A++ of beter (geothermische warmtepomp) of Europees productlabel A+ of beter (andere types);
2. het plaatsen van een warmtepompboiler met label A of beter en voorzien van een regeling om de warm watertemperatuur te verhogen bij een extern signaal om zo aan thermische opslag te doen;
3. het plaatsen van een zonneboiler.

Gascondensatieketel (doelgroep 3)

1. gascondensatieketel met Europees productlabel B of beter ter vervanging van een ouder verwarmingssysteem:
   a. aardgascondensatieketels in gebieden waar aansluiting op aardgas mogelijk is
   b. propaan- of butaangascondensatieketels in gebieden waar aansluiting op aardgas niet mogelijk is.

Stookoliecondensatieketels worden niet meer gesubsidieerd.

Dit geeft volgend overzicht:

Oude ketel (of andere verwarmingsinstallatie)	Nieuwe ketel	Aansluiting op aardgas mogelijk	Aansluiting op aardgas niet mogelijk
aardgas	aardgas	x	nvt
aardgas	propaan/butaan	-	nvt
aardgas	stookolie	-	nvt
propaan/butaan	aardgas	x	-
propaan/butaan	propaan/butaan	-	x
propaan/butaan	stookolie	-	-
stookolie	aardgas	x	-
stookolie	propaan/butaan	-	x
stookolie	stookolie	-	-

Algemene voorwaarden met betrekking tot de in aanmerking komende werkzaamheden

Uitvoering

Isolatie is een voorwaarde om ook voor kwaliteitswerken in de categorieën dak, muur, vloer (en buitenschrijnwerk) in aanmerking te komen. Ofwel worden de isolatiewerken gelijktijdig uitgevoerd met de kwaliteitswerken, ofwel moet worden aangetoond dat de isolatie voorafgaand werd aangebracht en voldoet aan de huidige minimale eisen. Het gaat om de in het vet aangeduide werken in de hierboven vermelde lijsten van werken per categorie.

Momenteel komt doe-het-zelf zonder enige begeleiding nog volledig in aanmerking voor de renovatiepremie, voor de energiepremies is dit niet toegelaten. In de nieuwe geïntegreerde premie wordt doe-het-zelf nog toegelaten in de categorieën binnenrenovatie en technische installaties en wordt doe-het-zelf met begeleiding door een aannemer toegestaan in de categorieën gascondensatieketel en hernieuwbare energie. In de categorieën dak-, buitenmuur- en vloerisolatie en buitenschrijnwerk waar er verplicht isolatie moet aangebracht worden, moeten de werken steeds uitgevoerd worden door een aannemer.

Alle werken moeten uitgevoerd worden door een aannemer in de categorieën dakrenovatie, buitenmuurrenovatie, renovatie buitenschrijnwerk en renovatie vloeren en funderingen. Als de werken niet door een aannemer werden uitgevoerd, komt de aankoop van de materialen of uitrustingsgoederen niet in aanmerking. Doe-het-zelf is dus voor al deze categorieën uitgesloten. Momenteel komt doe-het-zelf zonder enige begeleiding nog volledig in aanmerking voor de renovatiepremie.

In de categorieën binnenrenovatie en technische installaties komen ook aankoopfacturen van materialen of uitrustingsgoederen in aanmerking als ze niet geplaatst zijn door een aannemer maar door de aanvrager zelf (doe-het-zelf). Voor de installatie van de elektrische installatie is een keuringsattest van de nieuwe installatie verplicht.

In de categorieën gascondensatieketel en hernieuwbare energie kunnen de werken via doe-het-zelf onder begeleiding van een aannemer of begeleidingsfirma worden uitgevoerd en komen zowel de aankoop van de materialen als de aansluiting en begeleiding door de aannemer of de begeleidingsfirma in aanmerking.

Facturen

Het minimum aan in aanmerking komende kosten per categorie van werken bedraagt 1.000 euro excl. btw. Momenteel bedraagt dit minimum voor de diverse categorieën van de renovatiepremie

nog 2.500 euro. Wordt dit minimum niet gehaald, kan geen premie voor die categorie worden toegekend.

Per categorie van werkzaamheden wordt in bepaalde gevallen een maximum vastgelegd voor de in aanmerking komende investeringskosten excl. btw. Deze maxima per categorie van werkzaamheden zijn als volgt vastgelegd:

Categorie van werken	Maximum in aanmerking komende facturen exclusief btw
Dakrenovatie	€ 11.500
Buitenmuurrenovatie	€ 12.000
Renovatie buitenschrijnwerk	€ 11.000
Renovatie vloeren en fundering	€ 3.000
Technische installaties	€ 7.500
Binnenrenovatie	€ 5.000
Hernieuwbare energie (zonneboiler, warmtepomp, warmtepompboiler	40% of 50% van het factuurbedrag
Gascondensatieketel	40% of 50% van het factuurbedrag

De langetermijnrenovatiestrategie voor de renovatie van Vlaamse gebouwen[2] schat, gebaseerd op diverse studies, de gemiddelde reële renovatiekost voor een woning op 55.000 euro, wat overeenkomt met het globale bedrag aan facturen dat in het nieuwe premiestelsel samen met het factuurbedrag van de condensatieketel in aanmerking komt. Daarbovenop komen ook facturen voor hernieuwbare energie-installaties in aanmerking voor een tegemoetkoming.

Facturen tot 2 jaar oud kunnen in aanmerking komen en de berekening van de premie. De eventuele aftopping van de premies gebeurt op basis van factuurbedragen exclusief btw. Momenteel worden de energiepremies indien nodig afgetopt op basis van factuurbedragen inclusief btw.

<u>Aantal toegekende premies per gebouw per categorie</u>

Voor de categorieën dakrenovatie, buitenmuurrenovatie (waarbij spouwmuurisolatie, isolatie langs de binnen- of buitenzijde als één categorie worden beschouwd), renovatie van buitenschrijnwerk en van vloeren en funderingen alsook binnenrenovatie en technische installaties, kan één keer per 5 jaar een premie worden toegekend aan dezelfde aanvrager voor hetzelfde gebouw.
Voor investeringen in een gascondensatieketel en hernieuwbare energie (afzonderlijk voor de warmtepomp, zonneboiler of warmtepompboiler), kan één premie per 10 jaar worden toegekend aan dezelfde aanvrager voor hetzelfde gebouw.

Voor de categorieën van werken die momenteel ook in aanmerking komen voor de huidige renovatiepremie, betekent dit een versoepeling ten opzichte van de termijn van 10 jaar die momenteel geldt.

Voor alle isolatiemaatregelen alsook voor de premie voor hoogrendementsglas toegekend door de elektriciteitsdistributienetbeheerders geldt momenteel geen beperking op het aantal aanvragen/toegekende premies. De invoering van een beperking tot één aanvraag per categorie van werken per gebouw per 5 jaar, is bijgevolg een verstrenging. Door het invoeren van deze beperking worden investeerders ertoe aangezet om hun gebouw volledig aan te pakken voor één categorie. Dit zorgt ervoor dat de langetermijndoelstelling voor ieder gebouw sneller kan behaald worden.

[2] Langetermijn renovatiestrategie voor de renovatie van Vlaamse gebouwen, mei 2020. VR 2020 2905 DOC.0517/4BIS

Voor ieder type investering in hernieuwbare energie geldt momenteel al de beperking van één toegekende premie per 10 jaar per gebouw, behalve voor de zonneboiler waar momenteel deze termijn 15 jaar bedraagt. Deze termijn wordt voor de zonneboiler dus versoepeld.

Toepassingsgebied: gebouwen

Residentiële gebouwen maar ook niet-residentiële gebouwen die herbestemd worden tot woning(en) of appartementen, kunnen in aanmerking komen voor premies voor alle categorieën van werken.

Niet-residentiële gebouwen kunnen enkel in aanmerking komen voor tegemoetkomingen voor energiegerelateerde investeringen: dakisolatie, muurisolatie, vloerisolatie, hoogrendementsglas, zonneboiler, warmtepomp en warmtepompboiler en niet voor kwaliteitswerken.

Alle gebouwen die minstens 15 jaar oud zijn op de aanvraagdatum en gelegen zijn in het Vlaamse Gewest, kunnen in aanmerking komen voor alle categorieën van werken. De ouderdom van een gebouw wordt bepaald op basis van het jaar van aansluiting op het elektriciteitsdistributienet of op basis van het jaar van ingebruikname volgens de meest recente gegevens van de Federale Overheidsdienst Financiën. Bij betwisting geldt de vroegste van deze data.

Specifiek voor investeringen in hernieuwbare energie-installaties (zonneboiler, warmtepomp, warmtepompboiler) komen ook recentere gebouwen in aanmerking: alle gebouwen, aangesloten op het elektriciteitsdistributienet voor 1 januari 2014 of waarvoor de omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen meer dan vijf jaar geleden werd verleend en waarbij het gebouw voldoet aan de op haar van toepassing zijnde EPB-eisen en de EPB-aangifte werd ingediend binnen de termijn, vermeld in artikel 11.1.8, §1, tweede lid van het Energiedecreet van 8 mei 2009 in aanmerking.

Ook gebouwen die niet aangesloten zijn op het elektriciteitsdistributienet komen in aanmerking voor de premies voor zover ze aan de ouderdomsvoorwaarde voldoen. Woningen waar permanente bewoning niet is toegestaan alsook sociale huurwoningen in eigendom van sociale huisvestingsmaatschappijen komen niet in aanmerking.

Doelgroepen

Investeerders, zowel natuurlijke personen als rechtspersonen, komen in aanmerking voor forfaitaire premies voor energetische werkzaamheden (gebouwschil en hernieuwbare energie) in residentiële (woningen en appartementen) en niet-residentiële gebouwen, ongeacht of ze het gebouw bewonen of niet en ongeacht of ze een zakelijk recht hebben op het gebouw of niet. Enkel sociale huisvestingsmaatschappijen worden uitgesloten voor de woningen, appartementen en appartementsgebouwen in hun eigendom.

Particuliere eigenaars komen voor de woning of het appartement waar ze gedomicilieerd zijn bijkomend in aanmerking voor werkzaamheden die betrekking hebben op woningkwaliteit wanneer hun gezinsinkomen lager is dan een specifieke inkomensgrens. Ook particuliere eigenaars of vennootschappen die hun woning of appartement verhuren via een sociaal verhuurkantoor, komen in aanmerking voor premies voor zowel energetische als niet-energetische investeringen. In deze gevallen worden de tegemoetkomingen bepaald als een percentage, 25% of 35%, van de in aanmerking komende investeringskosten.

Er worden geen verhoogde premies meer voorzien voor beschermde afnemers maar worden voor een veel ruimere doelgroep van huishoudens met een gemiddeld of laag inkomen, worden de premies substantieel verhoogd tot 25% of zelfs 35% van de in aanmerking komende

investeringskosten. Beschermde afnemers behoren bijna uitsluitend tot deze laagste inkomensgroep.

Inkomensvoorwaarden voor particuliere eigenaar-bewoners

Voor particuliere eigenaar-bewoners van woningen en appartementen hangt de premiehoogte af van het inkomen.
De premiehoogte wordt opgebouwd over 3 doelgroepen, waarbij doelgroep 1 enkel recht heeft op forfaitaire premies voor energetische werken. De inkomensgrenzen, jaarlijks te indexeren, voor de 3 doelgroepen worden overgenomen van de inkomensgrenzen van de huidige renovatiepremie. De gezinssamenstelling alsook het meest recent gekende inkomen op de aanvraagdatum zijn van toepassing. Er wordt enkel nog rekening gehouden met het inkomen van de zakelijk rechthebbende natuurlijke persoon en zijn/haar gehuwde of wettelijk samenwonende partner die de woning bewonen. Er wordt, in tegenstelling tot de huidige renovatiepremie, geen rekening meer gehouden met het inkomen van gedomicilieerden in de premiewoning die geen zakelijk recht hebben op de woning en op de aanvraagdatum niet gehuwd of wettelijk samenwonend zijn met de premieaanvrager. Het meest recente belastbare inkomen wordt opgevraagd in de databanken van de FOD Financiën. Als het meest recente belastbaar inkomen niet kan opgevraagd worden in de databanken van de FOD Financiën doordat de beroepsinkomsten vrijgesteld zijn van belastingen of omdat deze in het buitenland worden belast, wordt een attest van de werkgever gevraagd of het meest recente buitenlandse aanslagbiljet om aldus het meest recente belastbare inkomen te kunnen vaststellen.

De volgende inkomensgrenzen zijn van toepassing:

Inkomensgrenzen 2021	Doelgroep 1 Inkomen vanaf	Doelgroep 2 Inkomen tot	Doelgroep 3 Inkomen tot
Alleenstaande met 1 persoon ten laste (ptl) of koppel zonder ptl	>€ 63.740	<=€ 63.740	<=€ 44.620
Verhoging per ptl	+ € 3.570	+ € 3.570	+ € 3.570
Alleenstaande	>€ 44.620	<=€ 44.620	<=€ 31.870

Deze bedragen worden jaarlijks geïndexeerd.

Andere rechthebbenden dan particuliere eigenaar-bewoners

- **Particuliere eigenaars** en vennootschappen behoren voor investeringen in de woningen en appartementen die ze **verhuren via een sociaal verhuurkantoor**, automatisch tot **doelgroep 3**, ongeacht hun inkomen.
- **Natuurlijke personen** behoren voor investeringen in de **woningen en appartementen die ze niet als hoofdverblijfplaats bewonen** automatisch tot **doelgroep 1**, ongeacht hun inkomen.
- **Natuurlijke personen** behoren voor investeringen in **niet-residentiële gebouwen** steeds tot **doelgroep 1**.
- **Rechtspersonen** behoren voor investeringen in gebouwen (residentieel of niet-residentieel) steeds tot **doelgroep 1**.
- **Verenigingen van mede-eigenaars** (VME's) behoren voor de investeringen in de gemeenschappelijke delen van het gebouw in mede-eigendom automatisch tot **doelgroep 1**.
- **Wooncoöperaties** behoren steeds tot **doelgroep 1.**
- **Energiehuizen vragen** voor investeringen in gebouwen waarvoor een **energielening** werd aangegaan door een ontlener die behoort tot de prioritaire doelgroep van de energieleningen, de **premies aan in naam van en voor rekening van de ontlener en wenden deze aan als terugbetaling van de lening. De ontlener behoort tot doelgroep 1, 2 of 3.**

Gezien de VME de investeerder en rechthebbende is en niet de individuele eigenaars, wordt er geen rekening gehouden met het inkomen van de individuele eigenaars voor wat betreft investeringen door VME's in gemeenschappelijke delen van het gebouw. Voor investeringen in de privatieve delen van een appartementsgebouw, is de rechthebbende de individuele eigenaar van het desbetreffende appartement. De premieaanvraag wordt in dit geval ingediend door de individuele eigenaar.

Premiehoogten

De premiehoogte is afhankelijk van de doelgroep waartoe de rechthebbende behoort. Voor rechthebbenden uit doelgroep 1 gelden voor **energetische investeringen in de gebouwschil** (dakisolatie, muurisolatie, vloerisolatie en hoogrendementsglas) de forfaitaire premies per eenheid zoals deze van toepassing zijn voor investeringen met eindfacturen in 2021.
Voor doelgroep 2 bedraagt de premie 25% van de in aanmerking komende investeringskosten excl. btw, begrensd tot de hogergenoemde factuurbedragen per categorie van werkzaamheden. Dit percentage wordt verhoogd tot 35% voor rechthebbenden uit doelgroep 3.

Voor **hernieuwbare energie-investeringen** (zonneboiler, warmtepomp en warmtepompboiler) blijven de huidige premiebedragen en maxima van toepassing voor doelgroepen 1 en 2. De hernieuwbare energiepremies worden voor doelgroep 1 en 2 beperkt tot 40% van de investeringskosten, vermeld op de betreffende facturen exclusief btw. Voor doelgroep 3 wordt niet alleen de forfaitaire premie met 20% verhoogd maar ook de maximum premie verhoogd tot maximum 50% van de investeringskosten, vermeld op de betreffende facturen exclusief btw. De verdubbeling van de premie voor een warmtepomp blijft van toepassing in geval van de vervanging van elektrische verwarming in de volledige woning of bij plaatsing van een warmtepomp in een residentieel of niet-residentieel gebouw gelegen in een gebied waar op het moment van uitvoering van de werken geen aardgasnet aanwezig is.

Momenteel is de premie voor een **gascondensatieketel** binnen de REG-premies voorbehouden voor de doelgroep van beschermde klanten, uitgebreid met alle begunstigden behorende tot de prioritaire doelgroep van de energielening voor de vervanging van een stookolieketel door een gascondensatieketel. Er wordt voorgesteld dat bij de samenvoeging van de woon- en energiepremies deze doelgroep wordt vervangen door doelgroep 3, wat een uitbreiding van de doelgroep inhoudt. Wie behoort tot de prioritaire doelgroep van de energielening maakt quasi altijd deel uit van deze doelgroep 3. In het licht van de renovatiepremie, betekent dit evenwel een beperking van de doelgroep die in aanmerking komt voor een condensatieketel gezien in de huidige renovatiepremie zowel doelgroep 2 als doelgroep 3 recht hebben op een tegemoetkoming van resp. 20% en 30%.

Dit geeft volgend overzicht:

Categorie van werken	Doelgroep 1 - forfaitair	Maximum factuurbedrag doelgroep 2/3	Doelgroep 2 – 25% Maximum premie	Doelgroep 3 – 35% Maximum premie
Dakrenovatie	-	€ 11.500	maximum € 2.875	maximum € 4.025
Dakisolatie	4 euro/m^2		-	-
Buitenmuurrenovatie	-	€ 12.000	maximum € 3.000	maximum € 4.200
Spouwmuurisolatie	5 euro/m^2		-	-
Isolatie langs buitenzijde	30 euro/m^2		-	-
Isolatie langs binnenzijde	15 euro/m^2		-	-
Renovatie buitenschrijnwerk met ventilatie	-	€ 11.000	maximum € 2.750	maximum € 3.850
Hoogrendementsglas zonder ventilatie-eis	16 euro/m^2			

Renovatie vloeren en fundering	-	€ 3.000	maximum € 750	maximum € 1.050
Vloerisolatie	6 euro/m^2		-	-
Technische installaties	-	€ 7.500	maximum € 1.875	maximum € 2.625
Binnenrenovatie	-	€ 5.000	maximum € 1.250	maximum € 1.750
		€ 50.000	**€ 12.500**	**€ 17.500**
Gascondensatieketel				
niet ter vervanging van stookolie	-		-	€ 1.800 begrensd tot 40%
Ter vervanging van stookolie	-		-	€ 2.500 begrensd tot 50%
Hernieuwbare energie				
Zonneboiler	€ 550/m^2 begrensd tot € 2.750		€ 550/m^2 begrensd tot € 2.750	€ 660/m^2 begrensd tot € 3.300
Warmtepomp – geothermie	€ 4.000		€ 4.000	€ 4.800
Warmptepomp – lucht/water	€ 1.500		€ 1.500	€ 1.800
Warmtepomp – hybride	€ 800		€ 800	€ 960
Warmtepomp – lucht/lucht	€ 300		€ 300	€ 360
Warmtepompboiler	€ 300		€ 300	€ 360

De premies voor doelgroep 1 worden steeds begrensd tot 40% van de in aanmerking komende investeringskosten exclusief btw.

Rechthebbenden uit doelgroep 2 en 3 hebben voor de categorieën dakrenovatie, buitenmuurrenovatie, renovatie van buitenschrijnwerk en renovatie van vloeren en fundering steeds recht op minimaal de forfaitaire premie voor isolatie/hoogrendementsglas die van toepassing zijn voor doelgroep 1, ook als in dat geval het vermelde maximum van 25% of 35% van de in aanmerking komende facturen wordt overschreden.

Wie tot doelgroep 2 of 3 behoort en voor de categorie buitenschrijnwerk niet voldoen aan de ventilatie-eisen, heeft nog steeds recht op de forfaitaire premie van doelgroep 1 voor het geplaatste hoogrendementsglas. Deze kosten worden volledig aangerekend aan het beleidsdomein Energie.

<u>Asbestverwijdering dak-buitenmuur – alle doelgroepen</u>

Ongeacht de doelgroep, wordt een forfaitaire premie bovenop de premies zoals vermeld hierboven in de tabel toegekend van 8 euro per m^2 geplaatste dak- of buitenmuurisolatie (buitenzijde) wanneer tegelijkertijd met het plaatsen van de isolatie, de asbesthoudende dakbedekking, onderdak of gevelbekleding wordt verwijderd. Deze verhogingen zijn van toepassing voor energiepremies voor investeringen met eindfacturen in 2021 en 2022. Vanaf eindfacturen 2023 geldt de forfaitaire verhoging enkel nog voor dakisolatie in combinatie met asbestverwijdering in residentiële gebouwen.
De som van de isolatiepremie en de forfaitaire verhoging van 8 euro wordt voor doelgroep 1 steeds beperkt tot maximum 50% van de in aanmerking komende investeringskosten exclusief btw.

De meerkost hiervan wordt in 2021 en 2022 volledig gedragen door het beleidsdomein Energie, vanuit de relancemiddelen.

Klanten met uitsluitend nachttarief – alle doelgroepen

Huishoudelijke klanten die aangesloten zijn op het elektriciteitsdistributienet met toepassing van uitsluitend nachttarief, hebben steeds recht op een premieverhoging van 50% ten opzichte van de forfaitaire premies. In praktijk gelden de volgende bijkomende forfaits ongeacht de doelgroep waartoe ze behoren:

Categorie	Bijkomende forfaitaire premie per m²
Dak- of zoldervloerisolatie	+ € 2
Spouwmuurisolatie	+ € 2,5
Buitenmuurisolatie buitenzijde	+ € 15
Buitenmuurisolatie binnenzijde	+ € 7,5
Vloer- of kelderplafondisolatie	+ € 3
Hoogrendementsglas	+ € 8

Deze verhogingen zijn van toepassing voor energiepremies voor investeringen met eindfacturen vanaf 2021 tot en met 31 december 2024.

De som van de basispremie en de verhoging wordt voor doelgroep 1 steeds beperkt tot maximum 50% van de in aanmerking komende investeringskosten exclusief btw.

De meerkost hiervan wordt volledig gedragen door het beleidsdomein Energie.

Een globaal overzicht van het nieuwe premiestelsel gaat als bijlage 6.

5. Inwerkingtreding

De nieuwe premieregeling gaat in voor premieaanvragen vanaf 1 juli 2022. Vanaf die datum zijn aanvragen via de bestaande kanalen van Fluvius en Wonen-Vlaanderen niet meer mogelijk voor de premies die geïntegreerd worden in het nieuwe premiestelsel en die via het nieuwe loket moeten worden aangevraagd.

Voor iedere premieaanvraag in het nieuwe loket zal via een koppeling van de huidige applicaties bij Fluvius en het agentschap Wonen-Vlaanderen worden nagegaan of voor dezelfde facturen een premieaanvraag werd ingediend in de oude aanvraagsystemen. Dubbele subsidiëring voor dezelfde investering wordt op deze manier uitgesloten.

6. Overgangsmaatregelen

Ontvangen premies voor de inwerkingtreding

Er wordt geen rekening gehouden met in het verleden toegekende premies, met uitzondering van premies toegekend voor dezelfde werken op basis van dezelfde facturen die reeds onder de oude premiestelsels werden ingediend en dit zowel voor de renovatiepremie als de energiepremies. Dubbele subsidiëring voor dezelfde werken met dezelfde facturen, wordt uitgesloten.

De volgende uitzonderingen worden voorzien:

- Voor de renovatiepremie geldt dat wanneer na inwerkingtreding van het voorliggend Besluit Vlaamse Regering met betrekking tot de geïntegreerde gebouwrenovatiepremie nog

een premie in een bepaalde categorie wordt aangevraagd, men gedurende 5 jaar uitgesloten is voor deze categorie van de geïntegreerde premie.

- Voor de premies voor installaties hernieuwbare energie geldt momenteel al een beperking in de tijd (1x per 10 jaar voor warmtepomp en warmtepompboiler, 1x per 15 jaar voor zonneboiler). Voor deze installaties wordt de historiek wél meegenomen, zij het dan dat in de eengemaakte premie de termijn ook voor zonneboiler op 10 jaar wordt gezet.

De redenen om enkel in uitzonderlijke situaties rekening te houden met in het verleden toegekende premies zijn:

- De cumulcontrole voor het verleden heeft een zeer zware en dure ICT-impact en vraagt migratie en systeemontwikkeling voor diverse bronnen (Eandis, Infrax, Fluvius, Wonen-Vlaanderen oud systeem en Wonen-Vlaanderen nieuw systeem).

- Voor de energiepremies is een cumulverbod nu enkel van toepassing voor hernieuwbare energie-installaties en niet voor gebouwschilmaatregelen. Een grote groep investeerders zou met het cumulverbod afgestraft worden door een toegekende premie in het verleden voor een beperkte investering (bv. enkel ramen voorgevel, enkel isolatie van een deel van het gebouw, …) wat de beoogde (energetische) renovatie tegenwerkt.

Overgangsmaatregelen voor specifieke doelgroepen

Door de overgang tussen de oude premies en de nieuwe eengemaakte gebouwrenovatiepremie op aanvraagdatum te laten verlopen, is het belangrijk dat er overgangsmaatregelen worden voorzien voor doelgroepen die geconfronteerd worden met nieuwe voorwaarden en premiehoogten voor investeringen die al werden uitgevoerd. Vanuit rechtmatige verwachtingen en rechtszekerheid zou aan doelgroepen die hun beslissing tot investering gebaseerd hebben op de oude premievoorwaarden, nog de mogelijkheid moeten geboden worden om te genieten van de oude voorwaarden.

De overgangsperiode wordt beperkt tot aanvragen ingediend tot en met 31 december 2022 en dit voor wie al een eindfactuur heeft voor uitgevoerde werken die dateert van voor de inwerkingtreding van het nieuwe premiesysteem.

Om de overgangsmaatregelen zo eenvoudig mogelijk te houden, worden de situaties waarvoor een overgangsmaatregel nodig is, strikt afgebakend en ook maximaal ingepast in de nieuwe premieberekening met de nieuwe voorwaarden.

Beschermde afnemers

Voor gebouwschilmaatregelen vallen beschermde afnemers met een hoger inkomen (volgens doelgroep 1), in de nieuwe regeling terug op de forfaitaire basispremie in plaats van de verhoogde premies voor isolatie en glas. Beschermde afnemers met een lager inkomen (doelgroep 2 of 3), die isolatiewerken uitvoeren die ook in aanmerking komen voor de renovatiepremie (dakisolatie bij vernieuwing draagstructuur, muurisolatie bij gevelvernieuwing en glas bij raamvervanging), kunnen tot 25% of 35% tegemoetkoming krijgen. Onder de huidige regelgeving kunnen de beschermde afnemers met een lager inkomen mogelijks een hoger bedrag ontvangen door de renovatiepremie van 20/30% en de forfaitaire energiepremie te combineren. Voor hernieuwbare energiemaatregelen (warmtepomp, warmtepompboiler, zonneboiler), komen ze in het nieuwe voorstel enkel in aanmerking voor een verhoogde premie wanneer hun inkomen onder de inkomensgrens van doelgroep 3 valt en voor gascondensatieketels komen ze niet meer in aanmerking voor een premie als hun inkomen boven de inkomensgrens van doelgroep 3 valt.

Tijdens de overgangsperiode zullen beschermde afnemers die behoren tot doelgroep 1 op basis van hun inkomen, recht hebben op de premies voor rechthebbenden van doelgroep 2 en beschermde afnemers die behoren tot doelgroep 2 op basis van hun inkomen zullen recht hebben op de premies voor rechthebbenden van doelgroep 3.

Doe-het-zelvers

Doe-het-zelvers komen in aanmerking voor alle categorieën van de huidige renovatiepremie, maar niet voor de energiepremies. In het eengemaakte systeem komen ze enkel nog in aanmerking voor de categorieën binnenrenovatie en technische installaties alsook, onder begeleiding van een aannemer voor de installatie van een gascondensatieketel of een hernieuwbare energie-installatie.

In de overgangsperiode worden aankoopfacturen voor materialen (doe-het-zelf) toegelaten in de gebouwschilcategorieën, maar enkel voor woningen van minstens 30 jaar oud en voor rechthebbenden uit doelgroep 2 en 3. De premie kan enkel toegekend worden indien men voldoet aan de isolatie-eis. Wie deze kans niet grijpt om de woning te isoleren, samen met het uitvoeren van andere woningkwaliteitswerken, wordt immers 5 jaar uitgesloten om voor dezelfde categorie van werken nogmaals een tegemoetkoming aan te vragen, ook voor de isolatiewerken. Bovendien is het aanbrengen van isolatie na andere werken vaak moeilijker en duurder. Door de verplichting op te leggen om ook in deze overgangsperiode te voldoen aan de isolatie-eisen, worden eventuele lock-in effecten vermeden.

Overgangsmaatregelen voor specifieke werkzaamheden

Gascondensatieketels – doelgroep 2

Momenteel wordt voor doelgroepen 2 en 3 een renovatiepremie van 20% of 30% gegeven en voor beschermde afnemers een energiepremie van € 1.800 (begrensd tot 40% van factuur exclusief btw) of voor de prioritaire doelgroep van de energielening een energiepremie van € 2.500 (begrensd tot 50% van factuur exclusief btw) wanneer een stookolieketel wordt vervangen. Een beschermde afnemer uit doelgroep 2 of 3 kan op die manier momenteel tot 60% of zelfs 70% van de kostprijs als premie uitgekeerd krijgen. Zulke hoge percentages zijn niet nodig om een redelijke terugverdientijd te bekomen. In de eengemaakte premie wordt enkel aan doelgroep 3 een premie van € 1.800 of € 2.500 (in geval van vervanging van een stookolieketel) gegeven, begrensd tot resp. 40% of 50% van het factuurbedrag exclusief btw.

In de overgangsperiode hebben rechthebbenden uit doelgroep 2 recht op een premie van maximaal 25% van de in aanmerking komende investeringskosten exclusief btw, begrensd tot € 1.800. Voor de vervanging van een stookolieketel door een gascondensatieketel, wordt de premie begrensd tot € 2.500 euro.

Dak-, buitenmuur-, vloerrenovatie zonder isolatie

In de renovatiepremie kunnen er premies van 20% of 30% toegekend worden voor de gebouwschilwerken (dak, muur, vloer) zonder dat er isolatie geplaatst werd. In de eengemaakte premie worden werken aan de gebouwschil enkel gesubsidieerd als ook voldoende isolatie wordt aangebracht of men kan aantonen dat er in het verleden voldoende isolatie werd aangebracht.

Wie nu de kans niet grijpt om de woning te isoleren, samen met andere woningkwaliteitswerken, wordt gedurende 5 jaar uitgesloten om voor dezelfde categorie van werken nogmaals een tegemoetkoming aan te vragen, ook voor de isolatiewerken. Bovendien is het aanbrengen van isolatie na andere werken vaak moeilijker en duurder. Door de verplichting op te leggen om ook in deze overgangsperiode te voldoen aan de isolatie-eisen, worden eventuele lock-in effecten vermeden.

7. Oprichting van een uniek digitaal loket voor premieaanvragen en dossierbehandeling

Frontoffice: Digitale premieaanvragen

Premies en tegemoetkomingen zullen enkel nog digitaal kunnen worden aangevraagd. De optie om op papier een aanvraag in te dienen, vervalt voor alle premies in de scope van deze integratie. Momenteel wordt bij Fluvius nog zo'n 20% van de premieaanvragen op papier ingediend. Voor de renovatiepremie is digitaal aanvragen mogelijk sinds 1 juni 2021.

Een volledig digitaal systeem heeft volgende voordelen:

- administratieve vereenvoudiging;
- kortere doorlooptijd dossierbehandeling en snellere uitbetaling premies;
- begeleiding bij aanvraag is bij een papieren aanvraag moeilijk/onmogelijk. Men mist ook vaak de info die online beschikbaar is etc.;
- geen dure ICT-oplossing nodig voor scannen etc van papieren stroom;
- ecologisch interessanter.

Login verloopt via ACM/IDM en de invulvelden worden optimaal afgestemd op de noodzakelijkheid ervan voor een vlotte dossierbehandeling met oog voor eenvoud en klantvriendelijkheid. Hiervoor wordt van bij de start van de ontwikkeling van het loket de expertise van een UX-design team ingeschakeld.

Om de beoogde doelgroepen te bereiken en te ontzorgen, zal een traject worden opgezet om de aanvraag via woonloketten, energieloketten en energiehuizen mogelijk te maken met maximale ondersteuning voor mensen die niet over computer/internet beschikken en voor kwetsbare doelgroepen. Het voorzien van deze ondersteuning bij premieaanvragen behoort tot de basistaken van deze instanties[3]. Zij zijn dan ook belangrijke stakeholders die al in een vroege fase bij de ontwikkeling van het unieke loket worden betrokken (bijv. bij het testen van de applicatie). Uiteraard zullen al deze stakeholders ook uitgebreid opgeleid en geïnformeerd worden.
In dit kader is ook een belangrijke rol weggelegd voor de 1700. Deze dienst biedt vandaag al uitgebreide eerstelijnsinformatie over de verschillende premies bij Wonen en Energie. Maar voor de eengemaakte premie zullen zij ook tweedelijns-, dus dossiergerelateerde-, ondersteuning verlenen via een specifieke sectorlijn, die bemand wordt door medewerkers die specifiek zijn opgeleid in de eengemaakte premie.

Backoffice: Dossierbehandeling

Er wordt tussen Fluvius/de elektriciteitsdistributienetbeheerders en het agentschap Wonen-Vlaanderen een samenwerkingsakkoord gesloten betreffende de organisatie van de backoffice en de dossierverdeling. Daarbij worden volgende uitgangspunten gerespecteerd:

- dossierverdeling gebaseerd op duidelijke afspraken en bestaande capaciteit;
- streven naar gelijke dossierbehandelingstermijnen, ongeacht doelgroep;
- gemeenschappelijke en solidaire aanpak;
- aanpassing van afspraken zijn mogelijk nadat we ervaring hebben in behandeling en een beter inzicht: eind 2023 eerste periodieke evaluatie met mogelijkheid tot bijsturing. Na 2023 wordt een definitief afsprakenkader opgemaakt.

[3] Voor de energiehuizen is het informeren van burgers over energiebeleidsmaatregelen, het begeleiden bij premieaanvragen, … als basistaak opgenomen in artikel 7.9.2/1, §1 van het Energiebesluit van 19 november 2010.

Procedure

De aanvraag-, beslissings-, beroeps- en uitbetalingsprocedures zoals deze gelden voor de huidige renovatiepremie worden overgenomen:

- Ontvangstmelding met dossiernummer binnen 1 maand na indiening aanvraag;
- Mededeling van het overzicht van in aanmerking komende facturen en andere elementen ofwel beslissing tot weigering binnen 8 maanden na indiening aanvraag;
- Mogelijkheid tot beroep binnen 1 maand als:
  - na 8 maanden geen beslissing werd meegedeeld;
  - de aanvrager het niet eens is met de berekening of beslissing tot weigering;
- Beslissing beroep binnen 3 maanden na aantekening van het beroep;
- Uitbetaling uiterlijk 12 maanden na de aanvraagdatum door één instantie (Fluvius).

We streven naar een verkorting van deze procedures eens front- en backoffice volledig ontwikkeld zijn, bijkomende integraties met externe bronnen zijn geïmplementeerd, de achterstand van dossierbehandeling van de 'oude' premiedossiers is weggewerkt en dossierbehandelaars voldoende ervaring hebben opgebouwd binnen het nieuwe systeem. Zo geldt vanaf 1 juli 2024:

- Ontvangstmelding met dossiernummer binnen 1 maand na indiening aanvraag;
- Mededeling van het overzicht van in aanmerking komende facturen en andere elementen ofwel beslissing tot weigering binnen 6 maanden na indiening aanvraag;
- Mogelijkheid tot beroep binnen 1 maand als:
  - na 6 maanden geen beslissing werd meegedeeld;
  - de aanvrager het niet eens is met de berekening of beslissing tot weigering;
- Beslissing beroep binnen 3 maanden na aantekening van het beroep;
- Uitbetaling uiterlijk 10 maanden na de aanvraagdatum door één instantie (Fluvius).

De dossierbehandeling start met een administratieve controle, waarbij wordt bepaald tot welke doelgroep de aanvrager behoort op basis van de hoedanigheid van de aanvrager, het type gebouw waarvoor een premieaanvraag wordt ingediend alsook, in geval van eigenaar-bewoners van een woning of appartement, de gezinssituatie en het relevante gezinsinkomen.
Vervolgens wordt een technische controle van de attesten en facturen uitgevoerd zodat de aanvraag kan worden goedgekeurd dan wel geweigerd en de premie kan worden berekend. Vervolgens wordt, via het door de aanvrager gekozen kanaal, de communicatie over deze beslissing opgestart en tot slot wordt de premie door Fluvius uitbetaald.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Het wijzigingsbesluit bestaat uit vier hoofdstukken. Het eerste hoofdstuk bevat de bepalingen betreffende de oprichting van het digitale unieke loket om de premies en tegemoetkoming aan te vragen alsook de procedure voor het indienen van een aanvraag via dit loket.

De rest van het wijzigingsbesluit bevat de wijzigingen aan de REG-premies (hoofdstuk 2) zoals vermeld in het Energiebesluit van 19 november 2010 en aan de renovatiepremie (hoofdstuk 3), opgenomen in het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021.

Hoofdstuk 2 bevat de wijzigingen aan de REG-premies of energiepremies, die zo zijn opgevat dat de basispremies behouden blijven. Voor wie tot doelgroep 2 of 3 (zie hoger), zoals gedefinieerd in artikel 5.186 van het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021, gelden de premies voor de gemengde categorieën van energetische en niet-energetische werken aan de gebouwschil (dak, buitenmuur, buitenschrijnwerk en vloer). Voor de hernieuwbare energiepremies wordt de verhoging voor doelgroep 3, zoals gedefinieerd in hetzelfde artikel van het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021, opgenomen in het Energiebesluit van 19 november 2010. De voorwaarden betreffende in

aanmerking komende investeerders en gebouwen voor de REG-premies die via het unieke loket kunnen worden aangevraagd, worden volledig afgestemd op de voorwaarden voor tegemoetkomingen voor investeringen in woningkwaliteit.

Hoofdstuk 3 bevat de wijzigingen aan de huidige renovatiepremie. Voor de duidelijkheid wordt Boek 5, Deel 5, Titel 3, Hoofdstuk 1: Tegemoetkomingen voor te renoveren of te verbeteren bestaande woning of voor te realiseren nieuwe woning volledig vervangen. In dit hoofdstuk worden de tegemoetkomingen vermeld waarvoor doelgroep 2 en 3 in aanmerking komen. Het betreffen de gemengde categorieën waarbij energetische en niet-energetische werken worden uitgevoerd aan de gebouwschil, alsook de categorieën binnenrenovatie, technische installaties en gascondensatieketels. De wijzigingen worden hierna artikelsgewijs toegelicht.

Hoofdstuk 4 bevat de bepalingen betreffende de inwerkingtreding.

1. Hoofdstuk 1: oprichting loket

Artikel 1:
Dit artikel geeft uitvoering aan artikel 12.7.1 §1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 en artikel 5.75/1, §1 van de Vlaamse Codex Wonen van 2021 door het unieke loket op te richten. De premies en de tegemoetkomingen die onder dit loket vallen worden opgesomd.

Artikel 2:
In artikel 2 wordt in uitvoering van 12.7.1 §2, eerste lid van het Energiedecreet van 8 mei 2009 en artikel 5.75/1, §2 van de Vlaamse Codex Wonen van 2021, het agentschap Wonen-Vlaanderen aangewezen en belast met de behandeling en verwerking van de aanvragen die in het unieke loket kunnen worden ingediend. De elektriciteitsdistributienetbeheerders (in de praktijk de werkmaatschappij Fluvius) staan mee in voor de behandeling en verwerking van de aanvragen, alsook de uitbetaling van de premies en tegemoetkomingen en vorderen de onterecht uitbetaalde premies en tegemoetkomingen terug.

De teruggevorderde bedragen worden toegewezen volgens de hierna vermelde regels:
1° de teruggevorderde tegemoetkomingen waarvoor een vergoeding werd toegekend conform het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021 worden met toepassing van artikel 5.2 van de Vlaamse Codex Wonen van 2021 toegewezen aan het Fonds voor de Huisvesting;
2° de teruggevorderde premies waarvoor een vergoeding werd toegekend conform het Energiebesluit van 19 november 2010 worden met toepassing van artikel van artikel 3.2.1, §2, 2° van het Energiedecreet van 8 mei 2009 toegewezen aan het Energiefonds;
3° de teruggevorderde premies of tegemoetkomingen waarvoor geen vergoeding werd toegekend conform punt 1° of 2° worden toegewezen aan de elektriciteitsdistributienetbeheerder die is aangewezen voor het geografisch gebied waar het gebouw gelegen is waarvoor de teruggevorderde premie of tegemoetkoming werd uitgekeerd.

Als de terug te vorderen premie of tegemoetkoming gedeeltelijk vergoed werd conform het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021 en of gedeeltelijk vergoed werd conform het Energiebesluit van 19 november 2010 en of gedeeltelijk niet vergoed werd wordt het teruggevorderde bedrag respectievelijk toegewezen aan het Fonds voor de Huisvesting, en of het Energiefonds, en of de elektriciteitsdistributienetbeheerder, overeenkomstig het aandeel in de financiering ervan.

Een verdere gedetailleerde taakverdeling zal het voorwerp uitmaken van een ambtelijke samenwerkingsovereenkomst tussen het agentschap Wonen-Vlaanderen, het VEKA en Fluvius. In deze overeenkomst zal onder meer bepaald worden welk type aanvragen door wie wordt behandeld en volgens welke verdeelsleutel.

Artikel 3:
De aanvragen worden via het unieke loket volledig digitaal aangevraagd. Het unieke loket stelt een elektronisch formulier ter beschikking dat voorafgaandelijk zal goedgekeurd worden door het agentschap Wonen-Vlaanderen en het VEKA. Er zal voldoende ondersteuning verleend worden door de energiehuizen en de woon- en energieloketten bij het indienen van de digitale aanvraag zodat de toegang voor iedereen verzekerd is.

Artikel 4:
Artikel 4 beschrijft het verdere procedureverloop van de aanvraag. Dit verloopt tevens volledig digitaal, tenzij de aanvrager expliciet aangeeft de communicatie vanuit het unieke loket per brief te willen ontvangen.
Er wordt voorzien in een inkorting van de behandelingstermijn met 2 maanden voor aanvragen ingediend vanaf 1 juli 2024.

Artikel 5:
Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd zoals bepaald in artikel 5,1,d van de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Daarom worden binnen het unieke loket alle redelijke maatregelen genomen om aan deze verplichting te voldoen. Onjuiste persoonsgegevens worden onverwijld gewist of verbeterd.

2. Hoofdstuk 2: wijzigingen Energiebesluit van 19 november 2010:

De artikelen uit hoofdstuk IV, afdeling I, onderafdeling I en II van het Energiebesluit van 19 november 2010 worden aangepast en waar nodig volledig vervangen voor de leesbaarheid en duidelijkheid.

Artikel 6:
In artikel 1.1.1, §2 worden nieuwe definities toegevoegd met betrekking tot de eindfactuur van de werken en de investeerder om mogelijke onduidelijkheden te vermijden. Daarnaast wordt ook een definitie ingevoegd van het unieke loket dat opgericht wordt bij het voorliggende besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van artikel 12.7.1 §1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 en artikel 5.75/1, §1 van de Vlaamse Codex Wonen van 2021.

Artikel 7:
In artikel 4.1.2, §5 wordt de verwijzing naar de artikelen die betrekking hebben op de verplichtingen opgelegd aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders aangepast en dit zowel voor de basispremies vermeld in het Energiebesluit van 19 november 2010 in artikelen 6.4.1/1 tot en met 6.4.1/5/2 als de tegenhangers van deze premies voor doelgroep 2 en 3 zoals vermeld in vermeld in artikel 5.189, §2, eerste lid, 1° tot en met 4° en 7° van het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021.

Artikel 8:
Artikel 6.4.1 wordt vervangen door twee paragrafen. In de eerste paragraaf wordt de verwijzing naar de artikelen die betrekking hebben op de actieverplichtingen opgelegd aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit aangepast.

Er wordt een nieuwe paragraaf ingevoegd die voor de premies die via het nieuwe unieke loket moeten worden aangevraagd, bepaalt dat voor de relevante begrippen gebouw, houder van een zakelijk recht, renovatie, woning, nieuwe premiewoning, premiewoning en aanvraagdatum, de definities uit de Vlaamse Codex Wonen van 2021 en het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021 worden overgenomen.

Artikel 9:
Artikel 6.4.1/1 wordt voor de leesbaarheid vervangen. De premiehoogten en voorwaarden voor de categorieën van werken worden niet gewijzigd.
In het opschrift wordt de verwijzing naar de in aanmerking komende gebouwen aangepast naar de begrippen premiewoning en nieuwe premiewoning zoals deze ook worden gebruikt in het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021.
Daarnaast worden de al geldende verhogingen van de premies voor dakisolatie en buitenmuurisolatie via de buitenzijde met gelijktijdige asbestverwijdering (voorheen artikel 6.4.1/1/2) alsook de verhoging voor klanten aangesloten met uitsluitend nachttarief (voorheen artikel 6.4.1/4, §4) toegevoegd in dit artikel. De verhoging voor klanten aangesloten met uitsluitend nachttarief wordt beperkt tot investeringen met eindfacturen tot en met 31 december 2024.
De basispremie, vermeld in het eerste lid, wordt steeds begrensd tot maximum 40% van de in aanmerking komende investeringskosten exclusief btw. In geval van een verhoging voor asbestverwijdering of voor klanten aangesloten op het net met uitsluitend nachttarief, wordt de som van de basispremie en de verhoging(en) steeds begrensd tot maximum 50% van de in aanmerking komende investeringskosten exclusief btw.

De minister krijgt een bijkomende delegatie om, indien nodig, te bepalen welke investeringskosten in aanmerking kunnen komen voor de eventuele aftopping van de premies uit het eerste lid.

Artikel 10:
Artikel 6.4.1/1/1 wordt voor de leesbaarheid vervangen. De premiehoogten en voorwaarden voor de categorieën van werken alsook cumulbeperkingen en verdubbelingen van de premies worden niet gewijzigd.
In het opschrift wordt de verwijzing naar de in aanmerking komende gebouwen aangepast naar de begrippen premiewoning en nieuwe premiewoning zoals deze ook worden gebruikt in het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021. Voor gemeenschappelijke installaties in woongebouwen, zijn voortaan de premies voor niet-residentiële gebouwen van toepassing, gezien deze installaties eerder de omvang aannemen van installaties geplaatst in dergelijke gebouwen.
De bepalingen die betrekking hebben op de premie voor zonnepanelen worden verplaatst naar artikel 6.4.1/1/2.
De verhoging van de premies voor een warmtepomp en warmtepompboiler voor klanten met uitsluitend nachttarief wordt toegevoegd alsook de verhoging van de premies voor doelgroep 3, zoals deze bepaald wordt in het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021. De verhoging voor klanten aangesloten met uitsluitend nachttarief wordt beperkt tot investeringen met eindfacturen tot en met 31 december 2024 en geldt zowel voor de basisdoelgroep als voor de doelgroepen 2 en 3, zoals deze bepaald worden in het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021

De minister 'kan' kwaliteitseisen en kwaliteitscontroles opleggen aan installateurs van warmtepompen, zonneboilers en warmtepompboilers. Voorheen stond hier 'zal'. Gezien er op dit moment geen Rescert- of andere kwaliteitseisen kunnen opgelegd worden aan installateurs van warmtepompboilers, is deze formulering correcter. De minister krijgt een bijkomende delegatie om, indien nodig, te bepalen welke investeringskosten in aanmerking kunnen komen voor de eventuele aftopping van de premies uit het eerste lid.

Artikel 11:
Artikel 6.4.1/1/2 wordt vervangen. De bepalingen betreffende de verhoging van de premies voor dakisolatie en buitenmuurisolatie langs de buitenzijde worden toegevoegd aan artikel 6.4.1/1 (residentiële gebouwen) en artikel 6.4.1/5 (niet-residentiële gebouwen).
Artikel 6.4.1/1/2 bevat nu alle bepalingen die betrekking hebben op de premie voor een fotovoltaïsche installatie, zowel voor residentiële als niet-residentiële gebouwen, inclusief de bepalingen betreffende de indiening van de premieaanvraag.

De minister ‘kan’ kwaliteitseisen en kwaliteitscontroles opleggen aan installateurs van fotovoltaïsche installaties. Voorheen stond hier ‘zal’. De minister krijgt een bijkomende delegatie om, indien nodig, te bepalen welke investeringskosten in aanmerking kunnen komen voor de eventuele aftopping van de premie. Deze premie kan niet via het unieke loket worden aangevraagd.

Artikel 12:
In artikel 6.4.1/1/3 worden twee wijzigingen aangebracht:

- In het negende lid wordt de verwijzing naar het door het besluit van de Vlaamse Regering van 18 september 2020 opgeheven artikel 6.4.1/1/2 aangepast;
- Er wordt een lid toegevoegd dat bepaalt dat voor de toekenning van de totaalrenovatiebonussen in het kader van de voucher, gebruik gemaakt wordt van de gegevens van de premieaanvragen die vanaf 1 juli 2022 via het nieuwe unieke loket moeten worden ingediend.

Artikel 13:
In artikel 6.4.1/1/4, betreffende de EPC-labelpremie die op dit moment niet via het unieke loket kan worden aangevraagd, wordt de al bestaande bepaling betreffende de indieningstermijn voor de aanvraag van de uitbetaling van de premie toegevoegd, voordien opgenomen in artikel 6.4.1/6, vijfde lid. De aanvraag voor de uitbetaling van de premie wordt ingediend binnen twaalf maanden na het verstrijken van de termijn van vijf jaar, vermeld in artikel 6.4.1/1/4, paragraaf 1, vierde lid. Deze premie kan niet via het unieke loket worden aangevraagd.

Artikel 14:
In artikel 6.4.1/1/5 ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van xxxx, wordt de bepaling betreffende de indieningstermijn voor de aanvraag de uitbetaling van de premie voor de installatie van apparaten die de bestaande apparatuur bij accumulatieverwarming, elektrische boilers en warmtepompen sturen, toegevoegd. Deze tijdelijke premie kan niet via het unieke loket worden aangevraagd.

Artikel 15:
In artikel 6.4.1/2 wordt het tweede lid vervangen. Voor premies die via het loket moeten worden aangevraagd, vervalt de mogelijkheid dat de VME met akkoord van de individuele investeerders premies aanvraagt voor werken aan privatieve delen van het appartementsgebouw waarvoor er een gezamenlijke factuur is. Gezien particuliere eigenaar-bewoners recht hebben op een premie in functie van hun inkomen, kan immers de premie enkel door de particuliere eigenaar zelf worden aangevraagd.

Artikel 16:
In artikel 6.4.1/3 wordt de al bestaande bepaling betreffende de indieningstermijn voor de aanvraag van de E-peilpremie toegevoegd, voordien opgenomen in artikel 6.4.1/6, derde lid. De aanvraag van de premie wordt ingediend binnen twaalf maanden na de datum van het energieprestatiecertificaat bij de bouw. De premie kan per woning of wooneenheid slechts één keer worden aangevraagd.

Artikel 17:
Artikel 6.4.1/4 wordt vervangen. De bepalingen betreffende de kortingsbon (§2) blijven behouden. Enkele premieverhogingen (§1) alsook de premie voor gascondensatieketels (voorheen §3) voor beschermde afnemers worden geschrapt.
De premieverhogingen zijn voor premies die worden aangevraagd via het unieke loket niet langer van toepassing voor beschermde afnemers, gezien de premiehoogte voortaan afhankelijk is van het inkomen. Enkel de verhoging van de bonussen in het kader van de voucher alsook de verhoging van de EPC-labelpremie, E-peilpremie en de premie voor zonnepanelen blijft voor beschermde afnemers voorlopig behouden in afwachting dat ook deze verhogingen afhankelijk gemaakt worden van het inkomen. De premie voor een gascondensatieketel wordt beperkt tot doelgroep 3 en bijgevolg ingeschreven in het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021.

//

Ook de verhogingen voor klanten aangesloten met toepassing van uitsluitend nachttarief (§4) worden geschrapt. Deze bepalingen zijn opgenomen in artikel 6.4.1/1 en 6.4.1/1/1.

Artikel 18:
Artikel 6.4.1/5 wordt vervangen. De premiehoogten en voorwaarden voor de categorieën van werken worden niet gewijzigd.
Dit artikel vermeldt voortaan enkel de premies voor gebouwschilmaatregelen voor niet-residentiële gebouwen alsook de verhoging voor de gelijktijdige verwijdering van asbesthoudende materialen bij dakisolatie of buitenmuurisolatie langs de buitenzijde. In het opschrift wordt de bepaling betreffende de gebouwen die voor deze premies in aanmerking komen aangepast.
De basispremie wordt steeds begrensd tot maximum 40% van de in aanmerking komende investeringskosten exclusief btw. In geval van een verhoging voor asbestverwijdering wordt de som van de basispremie en de verhoging steeds begrensd tot maximum 50% van de in aanmerking komende investeringskosten exclusief btw.

De minister krijgt een bijkomende delegatie om, indien nodig, te bepalen welke investeringskosten in aanmerking kunnen komen voor de eventuele aftopping van de premies uit het eerste lid.

De premies voor hernieuwbare energiemaatregelen alsook voor relighting, steun na audit en investeringssteun worden in afzonderlijke artikelen (resp. art. 6.4.1/5/1 en 6.4.5.1/2) opgenomen om het onderscheid tussen premies aan te vragen via het unieke loket of via Fluvius/Elia, duidelijk te maken.

Artikel 19:
Er wordt een nieuw artikel 6.4.1/5/1 ingevoerd dat, naar analogie met artikel 6.4.1/1/1 voor residentiële gebouwen, de premies alsook eventuele verhogingen en andere bepalingen betreffende zonneboilers, warmtepompen en warmtepompboilers voor woongebouwen en niet-residentiële gebouwen bevat. De premiehoogten en voorwaarden voor de categorieën van werken alsook cumulbeperkingen en verdubbelingen van de premies worden niet gewijzigd. De maximale premie voor de zonneboiler wordt verhoogd naar € 20.000, gezien de omvang van dergelijke installaties voor bepaalde grote niet-residentiële gebouwen.

De minister 'kan' kwaliteitseisen en kwaliteitscontroles opleggen aan installateurs van warmtepompen, zonneboilers en warmtepompboilers. Voorheen stond hier 'zal'. Gezien er op dit moment geen Rescert- of andere kwaliteitseisen kunnen opgelegd worden aan installateurs van warmtepompboilers, is deze formulering correcter. De minister krijgt een bijkomende delegatie om, indien nodig, te bepalen welke investeringskosten in aanmerking kunnen komen voor de eventuele aftopping van de premies uit het eerste lid.

Artikel 20:
Er wordt een nieuw artikel 6.4.1/5/2 ingevoerd dat de resterende premies en bijhorende bepalingen voor niet-residentiële gebouwen bevat die niet via het nieuwe unieke loket kunnen worden aangevraagd. De premies voor relighting en steun na audit, toegekend door de elektriciteitsdistributienetbeheerders, moeten nog steeds worden aangevraagd bij Fluvius, de premie investeringssteun nog steeds via Elia.

Voor investeringen in relighting, wordt de leeftijdsgrens voor niet-residentiële gebouwen bepaald op minstens 15 jaar oud op de aanvraagdatum, in plaats van de huidige vaste grens van aansluiting op het net voor 2006, net zoals voor de premies voor gebouwschilmaatregelen voor deze gebouwen. De controle hierop gebeurt via de aansluitingsdatum op het elektriciteitsdistributienet of op basis van de meest recente gegevens van de FOD Financiën betreffende de eerste in gebruikname van het gebouw.

Ook de bepalingen betreffende de maximum premie alsook de in aanmerking komende facturen worden in dit artikel opgenomen. De premie voor relighting wordt voortaan beperkt tot maximum 40% van de in aanmerking komende investeringskosten, exclusief btw.

Artikel 21:
Het bestaande artikel 6.4.1/6 wordt vervangen door zes nieuwe paragrafen.

Paragraaf 1 bepaalt dat de premies, vermeld in de artikelen 6.4.1/1, 6.4.1/1/1, 6.4.1/5 en 6.4.1/5/1, enkel aangevraagd kunnen worden via het unieke loket, vermeld in artikel 1 van dit besluit.

Paragraaf 2 bepaalt de ouderdom van gebouwen die in aanmerking kunnen komen voor de premies voor de categorieën van werkzaamheden die geïntegreerd worden in het nieuwe premiestelsel en waarvoor de aanvraag en dossierbehandeling via het nieuwe unieke loket verlopen. Voor tegemoetkomingen voor gebouwschilmaatregelen moet een gebouw voortaan 15 jaar oud zijn op de aanvraagdatum. De controle hierop gebeurt via de aansluitingsdatum op het elektriciteitsdistributienet of op basis van de meest recente gegevens van de FOD Financiën betreffende de eerste in gebruikname van het gebouw.
Een volledige herbouw komt niet in aanmerking voor deze tegemoetkomingen.
Voor tegemoetkomingen voor investeringen in hernieuwbare energie blijft de huidige leeftijdsgrens voor gebouwen behouden.

Paragraaf 3 bevat de bepalingen betreffende het aantal aanvragen voor een bepaalde categorie van werkzaamheden waarvoor via het unieke loket een premie of tegemoetkoming kan worden aangevraagd. De drie types van muurisolatie, navulling van een bestaande spouw of isolatie van een buitenmuur langs de buiten- of binnenzijde, worden beschouwd als één categorie van werken en kunnen bijgevolg slechts in één en dezelfde premieaanvraag worden aangevraagd.
Voor gebouwschilmaatregelen kan er 1 keer per 5 jaar een premie worden toegekend, voor hernieuwbare energie 1 keer per 10 jaar en dit voor dezelfde aanvrager voor hetzelfde gebouw.

Paragraaf 4 bepaalt dat ook gebouwen die niet aangesloten zijn op het elektriciteitsdistributienet in aanmerking komen voor premies voor energiebesparende werken, vermeld in de artikelen 6.4.1/1 tot en met 6.4.1/5/2.

Paragraaf 5 bevat bepalingen betreffende de facturen die in aanmerking kunnen komen voor een premie alsook de bepaling dat een premie, al dan niet in combinatie met specifieke verhogingen of bonussen, nooit meer kan bedragen dan de totale som van de in aanmerking komende facturen.

Paragraaf 6 sluit sociale huisvestingsmaatschappijen, voor hun sociale huur- en koopwoningen en sociale woongebouwen, uit van de premies die via het unieke loket kunnen worden aangevraagd.

Artikel 22:
Er wordt een nieuw artikel 6.4.1/6/1 ingevoegd dat bepaalt dat eigenaar-bewoners die behoren tot doelgroep 2 en 3 op basis van hun inkomen zoals bepaald in artikel 5.187 van het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021, niet in aanmerking komen voor de premies vermeld in artikel 6.4.1/1 maar wel voor de tegemoetkomingen voor deze werken, vermeld in artikel 5.191 van het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021.
Daarnaast wordt bepaald dat wie tot doelgroep 2 of 3 behoort voor de investering in buitenschrijnwerk recht heeft op de premie voor glas, vermeld in artikel 6.4.1/1, eerste lid, 6° wanneer er geen of onvoldoende ventilatie aanwezig is in de woning.
Tot slot worden ook de verhogingen voor asbestverwijdering en/of klanten aangesloten met uitsluitend nachttarief toegekend aan bewoners behorende tot doelgroep 2 en 3.

Artikel 23:
Artikel 6.4.1/9/2 wordt opgeheven. De bepalingen dat ook gebouwen niet aangesloten op het elektriciteitsdistributienet of het plaatselijk vervoernet voor elektriciteit in aanmerking komen voor de premies en tegemoetkomingen, zijn opgenomen in de nieuwe artikelen 6.4.1/5/2, §3 en 6.4.1/6/1, §4.

Artikel 24:
Artikel 6.4.1/11 wordt vervangen, gezien nog slechts een beperkt aantal premies via de elektriciteitsdistributienetbeheerders kan worden aangevraagd. Voor deze premies moeten de elektriciteitsdistributienetbeheerders de ontwerp-aanvraagformulieren en desgevallend in te vullen attesten ter goedkeuring voorleggen aan het VEKA. Het VEKA beoordeelt, voor de inwerkingtreding van een nieuwe premie of een wijziging aan een bestaande premie, de voorgelegde aanvraagformulieren en attesten.

Artikel 25:
Artikel 6.4.1/12 wordt vervangen. De geldende bepalingen betreffende de financiering van de actieverplichtingen blijven behouden en worden wetgevingstechnisch aangepast in een gecoördineerde versie. Paragraaf 5, betreffende de DAEB, wordt geschrapt. Momenteel wordt juridisch advies ingewonnen hierover.
Paragraaf 2 wordt gewijzigd naar paragraaf 12 en de resterende paragrafen worden hernummerd.
In paragraaf 2, voorheen paragraaf 3, wordt de foutieve verwijzing naar artikels en leden rechtgezet.
In alle paragrafen, waar vermeld, wordt het Klimaatfonds geschrapt als mogelijke financieringsbron voor de premies. Zelfs indien het Klimaatfonds de uiteindelijke financieringsbron is, wordt de vergoeding uitbetaald aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders vanuit het Energiefonds.

De politieke afspraken betreffende de financiering van de premie-uitgaven voor doelgroep 2 en 3 voor de categorieën van werken met een energetische component, worden vastgelegd in paragraaf 10 en paragraaf 11.

Paragraaf 10 bepaalt dat voor de tegemoetkomingen voor de gebouwschilmaatregelen (dak, muur, vloer en buitenschrijnwerk), waarbij ook isolatie werd geplaatst, toegekend aan doelgroep 2 en doelgroep 3, en premies voor condensatieketels toegekend aan doelgroep 3, de kosten 50-50 verdeeld worden tussen het beleidsdomein Wonen en het beleidsdomein Energie. Ook in de overgangsperiode worden de kosten van de verhoogde premies voor gebouwschilmaatregelen mét isolatie zoals bepaald in artikel 12.3.23 van het Energiebesluit van 19 november 2010, toegekend aan beschermde afnemers uit doelgroep 1 en doelgroep 2, 50-50 verdeeld tussen het beleidsdomein Wonen en het beleidsdomein Energie. Ook de kosten voor tegemoetkomingen in de overgangsperiode voor condensatieketels voor doelgroep 2, vermeld in artikel 5.195 en doe-het-zelf (doelgroep 2 en 3), vermeld in artikel 5.195/1 van het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021, worden 50-50 verdeeld tussen beide beleidsdomeinen.

Paragraaf 11 bepaalt dat de kosten voor de verhogingen toegekend aan doelgroep 2 of doelgroep 3 in geval van asbestverwijdering of voor huishoudelijke klanten aangesloten op het net met uitsluitend nachttarief, volledig gedragen worden door het beleidsdomein Energie.

Paragraaf 13 machtigt de minister om, met behoud van toepassing van §1 tot en met §12 binnen de op de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap, of op de in het Energiefonds beschikbare middelen voorschotten te geven voor een of meerdere in dit artikel vermelde vergoedingen.

Elk voorschot wordt per elektriciteitsdistributienetbeheerder bekomen door het bedrag dat in dat kader op de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap en het Energiefonds beschikbaar is, te vermenigvuldigen met het aandeel van de betrokken

elektriciteitsdistributienetbeheerder in het geheel van toegangspunten op het elektriciteitsdistributienet op 31 december van het voorgaande jaar.

De uitbetaalde voorschotten worden in mindering gebracht van de kosten die voor de vergoedingen, vermeld in dit artikel, in aanmerking komen. Indien voor een elektriciteitsdistributienetbeheerder het bedrag van de voorschotten die in een bepaalde periode worden uitbetaald, groter is dan het bedrag van de kosten die voor de vergoedingen, vermeld in dit artikel, in aanmerking komen, dan wordt het resterende bedrag als voorschot gehanteerd voor de kosten in de volgende periode alwaar ze in mindering worden gebracht van de kosten die voor die volgende periode in aanmerking komen.

Artikel 26:
Artikel 6.4.1/15 betreft de jaarlijkse en maandelijkse rapporteringsverplichtingen door de elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijke vervoernet van elektriciteit. Voor die premiedossiers die via het unieke loket worden uitbetaald, gebeurt de rapportering via de rapporteringsmodule van het unieke loket.

Artikel 27:
In artikel 7.9.2, §2 worden de verwijzingen naar artikelen in het Energiebesluit van 19 november 2010 en het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021 betreffende de premies en tegemoetkomingen waarvoor de premie of tegemoetkoming toekomt aan het energiehuis dat voor de investering een lening heeft verstrekt aan de investeerders, aangepast. Het Energiehuis brengt deze premie of tegemoetkoming in mindering van het nog openstaande kapitaal van de energielening zodat het maandelijks af te lossen bedrag kan worden verlaagd of het aantal aflossingen kan worden verminderd.

Artikel 28:
Artikel 11.1.4 betreft een bepaling aangaande de controle door het VEKA op de openbaredienstverplichtingen voor de distributienetbeheerders of de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit ter stimulering van het rationeel energiegebruik. In dit artikel wordt een verwijzing aangepast.

Artikel 29:
Er wordt aan titel XII, hoofdstuk III van het Energiebesluit een artikel 12.3.23 toegevoegd dat de overgangsbepalingen bevat die van toepassing zijn voor beschermde afnemers voor investeringen met eindfactuur van voor de start van het unieke loket.

3. Hoofdstuk 3: wijzigingen aan het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021

Artikel 30:
De definitie van nieuwe premiewoning wordt gewijzigd. Volgens de huidige definitie is een nieuwe premiewoning, een premiewoning die wordt gerealiseerd door werkzaamheden uit te voeren in een deel van een opgesplitste bestaande woning of in een bestaand gebouw. De bestaande woning of het bestaand gebouw waarin de nieuwe premiewoning wordt gerealiseerd, moet minstens 15 jaar oud zijn. Om te vermijden dat aanvragers na de realisatie van de nieuwe premiewoning, na vijf jaar geen nieuwe aanvraag meer kunnen indienen omdat rekening wordt gehouden met de leeftijd van de nieuwe premiewoning en niet met de leeftijd van de opgesplitste bestaande woning of het gebouw, worden de woorden “of werd” in de definitie toegevoegd. In het geval van een nieuwe premiewoning dient dus steeds rekening te worden gehouden met de leeftijd van het gebouw dat geheel of gedeeltelijk wordt herbestemd tot nieuwe premiewoning.

Artikel 31:
In het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021 wordt Boek 5, Deel 5, Titel 3, Hoofdstuk 1: Tegemoetkomingen voor te renoveren of te verbeteren bestaande woning of voor te realiseren

nieuwe woning, dat bestaat uit artikel 5.186 tot en met 5.195 volledig vervangen, door de hierna toegelichte artikelen:

Artikel 5.186:
De definitie van aanvraagdatum wordt gewijzigd omdat voortaan enkel digitale aanvragen mogelijk zijn.

De definitie van aanvrager wordt gewijzigd. De aanvrager is de verhuurder of de zakelijk rechthebbende van de woning die de aanvraag indient in naam van de bewoner. dit maakt het mogelijk dat de digitale aanvraag eenvoudig kan worden ingediend door één zakelijk rechthebbende die de aanvraag indient in naam van alle zakelijk rechthebbenden, wat een aanzienlijke vereenvoudiging inhoudt voor de aanvrager en de aanvraagprocedure. De definitie van verhuurder wordt uitgebreid met de vennootschap die de premiewoning verhuurt aan een SVK.

De definitie van de bewoner wordt gewijzigd. In de definitie wordt thans opgenomen dat de bewoner, de zakelijk rechthebbende is die de premiewoning op de aanvraagdatum volgens het bevolkingsregister als hoofdverblijfplaats bewoont. Het betreft hier een verdere verduidelijking en precisering van de voorwaarde want de hoofdverblijfplaats *an sich* is gebaseerd op de feitelijke situatie, terwijl de inschrijving volgens het bevolkingsregister eenvoudig kan gecontroleerd worden en zorgt voor een vlotte dossierbehandeling.

De definitie van het unieke loket wordt opgenomen.

Wat het inkomen betreft wordt rekening gehouden met het inkomen ontvangen in het jaar waarop het laatst beschikbare aanslagbiljet betrekking heeft en niet langer met het inkomen ontvangen in het tweede kalenderjaar voorafgaandelijk de aanvraagdatum. Op deze wijze wordt steeds rekening gehouden met het laatst gekende inkomen.

Artikel 5.187:
Voor de berekening van het inkomen wordt voortaan rekening gehouden met het inkomen van de bewoner en zijn gehuwde of wettelijk samenwonende partner. Onder de huidige renovatiepremie wordt rekening gehouden met het inkomen van de bewoner vermeerderd met het inkomen van alle meerderjarige personen met wie hij samenwoont, met uitzondering van de ascendenten en descendenten in rechte lijn van de bewoner en de personen met wie de bewoner samenwoont. De definitie wordt dus aanzienlijk vereenvoudigd, wat de duidelijkheid voor de burger ten goede komt. Bovendien worden zo vele situaties vermeden die als onrechtvaardig werden gepercipieerd zoals bijvoorbeeld het geval waarbij het inkomen van de schoonzoon of schoondochter in rekening werd genomen, wanneer hij/zij op het moment van de aanvraag tijdelijk mee inwoonde.

De inkomensgrenzen zoals thans van toepassing voor de renovatiepremie blijven behouden. De bewoners die voldoen aan de inkomensgrenzen vermeld in het tweede lid, betreffen de hierna genoemde “doelgroep 2”. De bewoners die tevens voldoen aan de lagere inkomensgrenzen vermeld in het derde lid, betreffen de hierna genoemd “doelgroep 3”.

Artikel 5.188:
De bewoner mag op het moment van de aanvraag houder zijn van zakelijk recht in een andere woning dan de premiewoning. Deze voorwaarde wordt ingeschreven om de integratie van de renovatiepremie en de energiepremies mogelijk te maken. Voor de energiepremies wordt er immers geen eigendomsvoorwaarde gesteld. Door de inkomensvoorwaarden die worden gesteld, worden de doelgroepen voldoende afgebakend.

Artikel 5.189
Paragraaf 2 somt de werkzaamheden limitatief op in zeven categorieën. De opdeling van de werken in categorieën en de opsomming van de betoelaagde werken wordt beschreven in de algemene toelichting.

In paragraaf 3 wordt bepaald dat de werken enkel in aanmerking komen voor de gebouwrenovatiepremie als aan de energetische normen is of wordt voldaan. Ofwel doordat werken worden uitgevoerd met als doel de energetische normen te behalen. Ofwel doordat andere renovatiewerken worden uitgevoerd en de aanvrager kan aantonen dat de energetische normen reeds zijn behaald.

In paragraaf 5 wordt bepaald dat als de werken worden uitgevoerd in een zorgwoning, bestaande uit een hoofdwooneenheid en een ondergeschikte eenheid, die zorgwoning wordt beschouwd als één woning en er voor die zorgwoning voor elke categorie van werken slechts één aanvraag kan gedaan worden. De tegemoetkoming wordt berekend per categorie van werken voor de hele zorgwoning, zonder een opdeling te maken tussen de werken die worden uitgevoerd in de hoofdwooneenheid of in de ondergeschikte eenheid. De ondergeschikte wooneenheid moet gerealiseerd worden of gerealiseerd zijn in de premiewoning of in een vrijstaand bijgebouw van de premiewoning. Als de ondergeschikte wooneenheid een tijdelijke, verplaatsbare constructie betreft, zoals bepaald in artikel 3 van het decreet van 18 juni 2021 tot wijziging van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009 wat betreft zorgwonen, komt deze niet in aanmerking voor een tegemoetkoming daar het geen renovatie van een woning betreft, waarvoor een tegemoetkoming wordt verleend volgens artikel 5.72 en 5.75 Vlaamse Codex Wonen van 2021.

In paragraaf 6 wordt het maximaal in aanmerking te nemen investeringsbedrag per categorie vermeld. De kostprijs van de werken dient minstens 1.000 euro te bedragen, waar dit in de huidige renovatiepremie 2.500 euro bedraagt. We verlagen dus de drempel om een tegemoetkoming aan te vragen.

In paragraaf 7 wordt vermeld dat de premiewoning of het gebouw dat geheel of gedeeltelijk wordt of werd herbestemd tot nieuwe premiewoning, minstens 15 jaar oud moet zijn op de aanvraagdatum en moet gelegen zijn in het Vlaamse Gewest. In de huidige renovatiepremie is dit 30 jaar. Deze wijziging werd doorgevoerd om een integratie van de renovatiepremie en de energetische premies mogelijk te maken en komt tegemoet aan een snellere renovatiebehoefte om aan de strengere energienormen en woningkwaliteitsnormen te voldoen.

In paragraaf 8 wordt bepaald dat een herbouw (= het bouwen van een nieuw gebouw na de voorafgaande volledige sloop van een bestaand gebouw) niet in aanmerking komt voor de geïntegreerde gebouwrenovatiepremie. Dit is onder de huidige renovatiepremie ook het geval en werd bepaald onder de niet subsidiabele werken in het Ministerieel Besluit van 26 februari 2019 tot nadere precisering van de voorwaarden waaronder een tegemoetkoming in de kosten bij de renovatie of verbetering van een bestaande woning of bij de realisatie van een nieuwe woning wordt verleend, vermeld in artikel 5.186 tot en met 5.195 van het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021. De verwijzing naar herbouw zoals gedefinieerd in artikel 1.1.1, 47/2° van het Energiebesluit van 19 november 2010 is echter beter afgelijnd dan de bepaling in het Ministerieel Besluit van 26 februari 2019.

Artikel 5.190:
Dit artikel bepaalt dat de aanvraag kan ingediend worden via het unieke loket op elektronische wijze, conform de wijze die in het unieke loket bepaald is (zie ook artikel 3 van dit ontwerpbesluit).

In tegenstelling tot de huidige renovatiepremie kan de aanvrager desgewenst alle categorieën per aanvraag aanvragen. In de huidige renovatiepremie was dit enkel voorbehouden aan de laagste inkomens. Aanvragers met een hoger inkomen, konden bij de eerste aanvraag slechts twee

categorieën aanvragen. Vervolgens konden zij nog een tweede aanvraag indienen voor de overige twee categorieën, maar deze diende minimum één jaar en maximaal twee jaar na het indienen van de eerste aanvraag te worden ingediend. Deze wijziging houdt een sterke vereenvoudiging voor de burger in en stimuleert de totaalrenovaties.

Artikel 5.191:
In paragraaf 1 wordt bepaald dat de tegemoetkoming wordt berekend op basis van de door de aanvrager voorgelegde facturen. De facturen moeten op naam van de aanvrager staan of op naam van de personen met wie hij samenwoont, of op naam van het SVK. Zoals vermeld in de algemene toelichting komen voortaan enkel nog aankoopfacturen van materialen voor doe-het-zelvers in aanmerking voor de categorieën binnenrenovatie en technische installaties. Voor de categorie gascondensatieketels komen facturen voor aankoop van materialen of uitrustingsgoederen in aanmerking als de werken door de doe-het-zelver worden uitgevoerd onder begeleiding van een aannemer of een begeleidingsfirma. Voor de overige categorieën worden enkel facturen van een aannemer aanvaard. Op deze manier wordt een grotere garantie ingebouwd op kwaliteitsvolle werken.

In paragraaf 2 wordt vermeld dat de tegemoetkoming wordt berekend per categorie van werkzaamheden.

Paragraaf 3 bepaalt de tegemoetkoming voor de categorieën van werken vermeld in artikel 5.189, §2, 1° tot en met 6°. De tegemoetkoming bedraagt 25% of 35% van de kostprijs van de werken, exclusief btw, zoals vermeld op de facturen. De tegemoetkoming bedraagt 25% voor de aanvragers van doelgroep 2 en 35% voor de aanvragers van doelgroep 3 en voor de verhuurders (zowel particulieren als vennootschappen) die hun woning verhuren via een SVK.

Paragraaf 4 bepaalt de tegemoetkoming voor de categorie van werken vermeld in artikel 5.189, §2, 7°, met name de gascondensatieketels. Voor de aanvragers van doelgroep 3 bedraagt de tegemoetkoming 1800 euro, begrensd tot 40% van de kostprijs van de werken, exclusief btw, zoals vermeld op de facturen, Deze tegemoetkoming wordt verhoogd tot 2.500 euro, begrensd tot 50% van het in aanmerking te nemen investeringsbedrag als de gascondensatieketel wordt geplaatst ter vervanging van een stookolieketel.

Paragraaf 5 maakt de link met de energiepremie die wordt gegeven volgens het Energiebesluit van 19 november 2010 aan doelgroep 1. Voor aanvragers van doelgroep 2 en 3 zijn deze energetische werken opgenomen in de categorieën van werken vermeld in artikel 5.189, §2, 1° tot en met 4°. Zij ontvangen bijgevolg voor deze werken een tegemoetkoming volgens artikel 5.191. In sommige gevallen is het echter mogelijk dat de premie die wordt bekomen volgens het Energiebesluit van 19 november 2010 hoger is, dan de tegemoetkoming die wordt bekomen volgens het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021. Dit kan het geval zijn wanneer er zeer grote oppervlakten worden geïsoleerd, omdat de energiepremie wordt berekend volgens een forfaitair bedrag per oppervlakte terwijl de tegemoetkoming volgens het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021 wordt berekend volgens een percentage op het factuurbedrag. In het unieke loket wordt dus voor elke tegemoetkoming die wordt verleend aan een aanvrager van doelgroep 2 en 3 en die energetische werken bevat nagegaan of deze minstens gelijk is aan de energiepremie die hij zou ontvangen hebben voor de energetische werken als hij zou behoren tot doelgroep 1. Daarbij dient wel opgemerkt te worden dat in de categorieën van werken vermeld in artikel 5.189, §2 1° tot en met 4°, ook niet energetische werken vermeld staan. De tegemoetkoming wordt zoals bepaald in paragraaf 2 berekend per categorie van werken. Het is dus het bedrag van de tegemoetkoming voor de categorie van werken, in voorkomend geval voor zowel de energetische als niet energetische werken, die wordt vergeleken met het bedrag van de premie volgens het Energiebesluit van 19 november 2010 voor de energetische werken.

Artikel 5.192:
Dit artikel regelt de vergoeding die door Wonen-Vlaanderen aan Fluvius wordt toegekend. De vergoeding is gelijk aan de door Fluvius werkelijk uitbetaalde premies van dat kwartaal, volgens het aandeel dat het beleidsveld Wonen daarin verschuldigd is. Het overzicht van de verdeelsleutel voor aanrekening op de respectievelijke budgetten van Wonen en Energie is opgenomen in punt 3A (budgettaire impact voor de Vlaamse Overheid: 3. Premie-uitgaven - Verdeling kosten beleidsdomein Energie – beleidsdomein Wonen).
De vergoeding is beperkt tot het krediet dat is ingeschreven op de begroting (nl. basisallocatie QD640, begrotingsartikel QF0-1QDG2RA-WT).
In het artikel wordt ook een voorschottenregeling ingeschreven, die bepaalt dat het agentschap bij ieder kwartaal een voorschot kan toekennen dat 25% bedraagt van het bedrag dat voorzien is op de begroting. Het te veel of te weinig toegekende bedrag wordt verrekend met het eerstvolgende te betalen voorschot.

Artikel 5.193:
De huidige renovatiepremie kent een ingewikkelde cumulregeling, ook omdat de aanvraagprocedure per inkomenscategorie verschillend is. Dit wordt sterk vereenvoudigd in de geïntegreerde gebouwrenovatiepremie.

Een bewoner of een verhuurder kan voor dezelfde premiewoning elke categorie van werken, vermeld in artikel 5.189, §2, 1° tot en met 6°, eenmaal per 5 jaar aanvragen. Deze periode van 5 jaar begint te rekenen vanaf de aanvraagdatum van de toegekende aanvraag.

Een bewoner of een verhuurder kan voor dezelfde premiewoning de tegemoetkoming voor een gascondensatieketel eenmaal per 10 jaar aanvragen. Deze periode van 10 jaar begint te rekenen vanaf de aanvraagdatum van de toegekende aanvraag.

Artikel 5.194:
Zoals vermeld in de algemene toelichting wordt geen rekening gehouden met premies toegekend uit het verleden. Hierop wordt zoals voormeld wel in een uitzondering voorzien. We willen immers vermijden dat een aanvrager de tegemoetkoming tracht te maximaliseren in het geval van grootschalige werken binnen eenzelfde categorie van werken door het maximum investeringsbedrag per categorie van werken te omzeilen. De aanvrager zou een deel van de facturen van die categorie kunnen indienen onder de huidige renovatiepremie en een deel van de facturen van diezelfde categorie kunnen indienen onder de geïntegreerde gebouwrenovatiepremie. Daarom wordt bepaald dat als de bewoner of de verhuurder aanvragen indient onder de huidige renovatiepremie, na de publicatie van dit ontwerpbesluit maar voor de inwerkingtreding ervan, voor werken vermeld in een categorie van werken zoals bepaald in de geïntegreerde gebouwrenovatiepremie, gedurende vijf jaar voor die categorie en voor diezelfde premiewoning geen aanvraag meer kan indienen volgens de geïntegreerde gebouwrenovatiepremie.

Daarnaast wordt tevens vermeden dat aanvragers voor dezelfde facturen een tegemoetkoming zouden kunnen ontvangen onder de huidige renovatiepremie of aanpassingspremie en onder de geïntegreerde gebouwrenovatiepremie.

Artikel 5.195:
Zoals voormeld in de algemene toelichting voorzien we in een overgangsregeling voor aanvragers uit doelgroep 2 om ook onder de geïntegreerde gebouwrenovatiepremie een tegemoetkoming te ontvangen voor een gascondensatieketel voor zover de factuur dateert van voor de inwerkingtreding van dit besluit en hun aanvraag wordt ingediend uiterlijk op 31 december 2022. Na deze datum komen enkel aanvragers van doelgroep 3 nog in aanmerking voor een tegemoetkoming voor een gascondensatieketel.

Artikel 5.195/1:
Tevens wordt in een overgangsmaatregel voorzien voor de doe-het-zelvers. De facturen die betrekking hebben op de aankoop van materialen of uitrustingsgoederen die de aanvrager zelf heeft verwerkt of geplaatst voor werkzaamheden uit te voeren in de categorieën dakrenovatie, buitenmuurrenovatie en renovatie van vloeren en funderingen die dateren van voor de inwerkingtreding van dit besluit, komen in aanmerking voor de geïntegreerde gebouwrenovatiepremie voor zover ze uiterlijk op 31 december 2022 worden ingediend. Na deze datum kunnen doe-het-zelvers enkel facturen indienen voor de categorieën binnenrenovatie en technische installatie.

Er wordt verder gepreciseerd dat voor deze overgangsmaatregel facturen betreffende isolatie van doe-het-zelvers in de drie voormelde categorieën enkel in aanmerking komen voor zover ze worden ingediend samen met aankoopfacturen voor andere werken binnen dezelfde categorie. Ook onder de huidige renovatiepremie komen facturen voor isolatie enkel in aanmerking als samen met deze facturen, facturen worden voorgelegd van werken aan het betreffende bouwonderdeel dat tevens wordt geïsoleerd.

4. Hoofdstuk 4: Slotbepalingen

Artikel 32
Dit artikel vermeldt de datum van inwerkingtreding van het ontwerpbesluit.

Aanvragen voor energiepremies ingediend bij de energiedistributienetbeheerders voor de datum van inwerkingtreding van dit besluit, worden behandeld krachtens de bepalingen van het Energiebesluit van 19 november 2010, zoals van kracht op de datum voor de datum van inwerkingtreding van dit besluit. Daarnaast wordt tevens vermeden dat aanvragers voor dezelfde investering/facturen een premie zouden kunnen ontvangen onder de huidige energiepremies en onder de geïntegreerde gebouwrenovatiepremie.

Aanvragen voor een renovatiepremie die werden ingediend bij Wonen-Vlaanderen voor de datum van inwerkingtreding van dit besluit, worden behandeld volgens de bepalingen van het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021, zoals van kracht op de datum voor de datum van inwerkingtreding van dit besluit.

Artikel 33
Dit artikel gelast de Vlaamse minister bevoegd voor de energie en de Vlaams minister bevoegd voor het woonbeleid, met de uitvoering van dit besluit.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

1. ICT

Vandaag draaien de woningkwaliteitspremies en energiepremies op 2 aparte applicaties bij respectievelijk Wonen-Vlaanderen en Fluvius. Voor het samenbrengen van beide premies in 1 digitaal loket, wordt verder ontwikkeld op de bestaande Digireno-applicatie van Wonen-Vlaanderen. De energiepremies worden hierin geïntegreerd en er wordt een digitale front-office bijgebouwd, waar de begunstigde zijn aanvraag kan doen en de status van zijn dossier kan opvolgen.

We gaan uit van volgende kostenraming:

- 175 keuro: voorbereidende analyse, incl. de ontwikkeling van een "Proof of Concept";
- 1.900 keuro: ontwikkeling van een "Minimum Viable Product" (MVP), namelijk een productversie die alle noodzakelijke minimale functies bevat die de gebruiker van de applicatie zowel in de front- als backoffice nodig heeft om de doelstelling, namelijk een premie aanvragen, de aanvraag behandelen en een beslissing nemen en desgevallend de premie uitbetalen, waar te maken;
- 1.400 keuro voor inzet van externe profielen ter ondersteuning van de ontwikkeling van de MVP. De externe profielen leveren specifieke expertise in een bepaald domein. Er wordt met name sterk ingezet op profielen die de gebruiksvriendelijkheid van de applicatie zo goed mogelijk bewaken: het is immers de bedoeling de applicatie zo laagdrempelig en zo intuïtief mogelijk te maken voor de gebruiker. Dat doen we ook door de applicatie te laten testen door de verschillende klantengroepen die het loket zullen gebruiken. Hun testresultaten en feedback zullen verzameld en geanalyseerd worden om te gebruiken voor herontwikkeling of bijsturing. Profielen zoals de agile coach, scrum master of projectleider worden ingeschakeld om heel de projectorganisatie in te richten, het ontwikkelproces efficiënt te laten verlopen en de verschillende betrokken partijen (Fluvius, Wonen-Vlaanderen en VEKA) efficiënt te laten samenwerken in dit complexe project zodat de deadline van de go-live tijdig gehaald wordt. 500 keuro: ontwikkeling van bijkomende functionaliteiten na oplevering van de MVP in een vervolg (of 'beyond'-fase). Dit is een ruwe raming die vooral gebaseerd is op ervaring met voorgaande projecten van dezelfde omvang en complexiteit. Het betreft ontwikkelingen die de gebruiksvriendelijkheid en ontzorging van de klant nog meer verhogen (maar niet persé noodzakelijk zijn in de eerste MVP) zoals bijvoorbeeld de koppeling met Woningpas, de integratie met de EPC-databank, het integreren van andere premies zoals bijv. de Vlaamse aanpassingspremie, het opladen van bewijsstukken door een aannemer, het ter beschikking stellen van het digitaal loket in de Engelse taal, etc.

Totaal: **+- 4.000 keuro (eenmalig)**, waarvan VEKA en Wonen-Vlaanderen ieder de helft voor hun rekening nemen.

In de begroting van Wonen is zowel in 2021 als 2022 op het E-gov (basisallocatie 1QD604, begrotingsartikel QF0-1QDG2TA-WT) een budget van 1.000 keuro voorzien.

Voor het beleidsdomein Energie worden te kosten aangerekend op het Energiefonds (begrotingsartikel QE418).

Na oplevering zal de jaarlijkse onderhoudskost uit de volgende elementen bestaan, geraamd op ca **+-500 keuro (recurrent)**:

- Licenties/Support/Servicedesk/Onderhoud: 400 keuro
- Hosting: 100 keuro

Deze kosten worden voor 50% gedragen door VEKA en voor 50% door Wonen-Vlaanderen.

Deze omvangrijke ICT-investering levert op termijn ook verschillende baten op:

- Voor de burger:
  - Het gebruiksgemak voor de aanvrager zal veel groter zijn. Klanteninteractie en klantenbeleving worden geoptimaliseerd: de communicatie met de klant, zowel met betrekking tot het inwinnen van informatie als het indienen van facturen en premieaanvraag, als het opvolgen van een dossier, zal op een uniforme wijze gebeuren, onafhankelijk van de categorie of type premie.
  - We verwachten een versnelling in renovatie omdat de premie voor bepaalde doelgroepen interessanter wordt. De wijziging van de subsidievoorwaarden kan daarom een versnelling in de renovatiegraad veroorzaken.

- Door beide premiestelsels samen te voegen en deze aan de klant, via een gemeenschappelijk platform, aan te bieden, met één ingang en één uitgang, waarbij de klant maximaal ontzorgd wordt, trachten we de aantrekkelijkheid van de premies te verhogen.

- Voor de administratie:
  - Door het automatiseren van de aanvraag, en het zo veel mogelijk hergebruiken van gegevens die in databanken al gekend zijn, zijn op termijn efficiëntiewinsten in de personeelsinzet van de administraties mogelijk. Dankzij de ICT-investering zullen meer aanvragen verwerkt kunnen worden met hetzelfde personeel. Daarom wordt de behandelingstermijn vanaf 1 juli 2024 ingekort met 2 maanden (zie artikel 4 in dit ontwerpbesluit). In begrotingsjaar 2025 zal geëvalueerd worden of de behandelingstermijn nog sneller kan.
  - De onderhoudskost van 2 applicaties bij Wonen Vlaanderen en bij Fluvius wordt vervangen door 1 applicatie bij Wonen Vlaanderen. Het eengemaakte digitale loket zorgt voor een flexibele oplossing naar de toekomst toe (bijv. de integratie met andere premies zoals de Vlaamse aanpassingspremie) en vermijdt complexe interfaces tussen de huidige verschillende systemen

2. Communicatie

Communicatiecampagne

Voor de uitwerking van een concrete communicatiecampagne zal een communicatiebureau worden aangesteld. Daarnaast is er ook de behoefte om een media-aankoopbureau te betrekken voor aankoop, planning en beheer van de verschillende mediakanalen. De financiering van de campagne zal voor 50% ten laste worden genomen van VEKA (basisallocatie QE418 op begrotingsartikel QEO/1QEE4KE-WT) en voor 50% ten laste van Wonen-Vlaanderen (basisallocatie QD603 op begrotingsartikel QF0-1QDG2TA-WT), en wordt geraamd op **500 keuro (eenmalig)**.

Landingspagina

Er wordt een informatieve landingspagina gelanceerd waarbij de renoveerder zich kan informeren over de eengemaakte premie (categorieën van verschillende werken, premiebedragen, voorwaarden, simulaties, etc.).
Op basis van ervaring met eerdere projecten gaan we uit van een kostprijs van **50 keuro (eenmalig)**, die 50%-50% verdeeld zal worden tussen VEKA en Wonen-Vlaanderen.

1700

De dienst 1700 biedt vandaag al uitgebreide eerstelijnsinformatie over de renovatiepremie en de energiepremies. Door de afbouw van het call-center bij Fluvius wordt ingeschat dat de 1700-dienst 30.000 extra contacten zal ontvangen over de geïntegreerde gebouwrenovatiepremie. Bovendien is het de bedoeling dat de 1700-operatoren ook tweedelijns-, dus dossiergerelateerde-, ondersteuning kunnen bieden.
De 1700-dienst maakte een inschatting van de kosten die zij aan VEKA en Wonen-Vlaanderen in dit kader zullen doorrekenen. Het gaat om een jaarlijks budget van **101 keuro (recurrent)**, dat 50%-50% verdeeld zal worden tussen beide organisaties.

Bij Wonen-Vlaanderen zal dit budget aangerekend worden op het communicatiebudget (nl. basisallocatie QD603 op begrotingsartikel QF0-1QDG2TA-WT). De raming voor BO22 houdt hier al rekening mee.

De budgettaire weerslag zal voor het beleidsdomein Energie worden aangerekend op de middelen die beschikbaar zijn in het Energiefonds (basisallocatie QE418 op begrotingsartikel QEO/1QEE4KE-WT).

3. Premie-uitgaven

Premies voor residentiële gebouwen

Situering

Voor de budgettaire raming wordt vertrokken van de gekende aanvragen van 2019 en de kenmerken van die premies. 2020 was een atypisch jaar omwille van de covid-pandemie waardoor 2019 een beter referentiejaar is.

In 2019 waren er 25.000 aanvragen voor een Vlaamse renovatiepremie, waarvan ongeveer 19.500 aanvragen werden goedgekeurd met een gemiddelde premie van 2.900 euro. In ca. 6.000 dossiers werd een premie van 20% toegekend, in ca. 13.500 dossiers werd een premie van 30% toegekend, waarvan ongeveer 500 voor woningen verhuurd aan een SVK.

Categorie werken	Aantal renovatiepremies
Dak	7.750
Buitenschrijnwerk	3.550
Structurele elementen	4.510
Technische installaties	10.560

In 2019 werden in totaal 98.000 premies voor energiebesparende investeringen in residentiële gebouwen toegekend en ruim 1.000 premies voor energiebesparende investeringen in niet-residentiële gebouwen in de categorieën die via het nieuwe unieke loket zullen kunnen worden aangevraagd
De verdeling naar aantal premies per maatregel die werd toegekend in 2019 voor de voor de geïntegreerde gebouwrenovatiepremie relevante categorieën, is opgenomen in onderstaande tabel.

Maatregel	Aantal energiepremies residentieel	Aantal energiepremies Niet-residentieel*
GEBOUWSCHIL	93.825	1.021
Dak-/zoldervloerisolatie	*44.948*	*516*
Muurisolatie	*15.370*	*148*
Vloer-/kelderisolatie	*6.334*	*71*
Hoogrendementsglas	*27.173*	*286*
HERNIEUWBARE ENERGIE	4.349	50
Warmtepomp	*1.368*	*21*
Warmtepompboiler	*1.076*	*21*
Zonneboiler	*1.905*	*8*
CONDENSATIEKETEL	835	-

* gezien de voorwaarden voor de energiepremies voor niet-residentiële gebouwen niet significant wijzigen, wordt in de budgetoefening verder geen rekening gehouden met de premies voor niet-residentiële gebouwen

Dit geeft voor 2019 volgende budgettaire kost:

- Renovatiepremie (beleidsveld Wonen): 55,6 miljoen euro
- Energiepremies die worden geïntegreerd in de nieuwe gebouwrenovatiepremie: 44,5 miljoen euro (residentiële gebouwen) en 3,5 miljoen euro (niet-residentiële gebouwen)

Voor de budgettaire inschatting van de premies die via het unieke loket zullen kunnen worden aangevraagd, wordt vertrokken van de huidige gekende energie- en renovatiepremies en het bijhorende gekende investeringsgedrag van aanvragers van die premies. Op basis van de kenmerken van die aanvragers en het investeringsbedrag worden de belangrijkste wijzigingen bekeken die impact hebben op het budget.

Volgende factoren hebben een substantiële impact op de budgetinschatting:

- Profiel aanvrager: inkomensgrenzen;
- Premiehoogte;
- Beperking van de premie per categorie van werken;
- Beperking van de in aanmerking komende facturen per categorie van werken;
- Aantal aanvragen dat per categorie van werken mag worden ingediend binnen een bepaalde periode.

<u>Wijzigingen van voorwaarden met budgettaire impact (premies residentiële gebouwen)</u>

- Schrappen enige eigendomsvoorwaarde renovatiepremie

Bij de huidige renovatiepremie geldt de voorwaarde dat de bewoner geen andere woning volledig in volle eigendom mag hebben op de aanvraagdatum. In de nieuwe gebouwrenovatiepremie kan men ook een premie krijgen als men een andere woning in eigendom heeft. Hierdoor komt een grotere groep van aanvragers en woningen in aanmerking voor een premie.

Uit de studie 'Hoeveel huizen bezit de modale Vlaming?' van Van Lancker, Kuypers en Ryckbosch (2015), blijkt dat eigenaars die naast hun woning nog een andere woning in eigendom hebben, eerder beperkt zijn in de lagere inkomensdecielen. Tot en met deciel 6 ligt het aandeel eigenaars met nog een andere woning rond of onder 5%. In deciel 7 stijgt het aandeel naar 10%, in deciel 8 naar 15% en in deciel 9 en 10 boven de 20%. Met de huidige inkomensgrenzen van de renovatiepremie, loopt het bereik tot deciel 8 of 9 afhankelijk van de gezinssituatie. Aangezien tot deciel 6 het aandeel eigenaars met een tweede woning rond of onder de 5% ligt en dit aandeel pas vanaf deciel 7 begint te stijgen, houden we ermee rekening dat het schrappen van de eigendomsvoorwaarde een verhoging van het aantal aanvragen renovatiepremie met 7% met zich meebrengt.

Voor de energiepremies is er geen voorwaarde met betrekking tot eigendom en is er bijgevolg geen budgettaire impact.

- Afstemming ouderdom woning

Voor de renovatiepremie moeten woningen momenteel minstens 30 jaar oud zijn, voor de energiepremies komen woningen in aanmerking als ze voor 2006 zijn aangesloten op het distributienet. Voor de eengemaakte gebouwrenovatiepremie zullen woningen die op de aanvraagdatum 15 jaar oud zijn, in aanmerking komen. Hierdoor wijzigt de doelgroep van de energiepremies bij de start van de eengemaakte gebouwrenovatiepremie slechts in zeer beperkte mate, voor de renovatiepremie zullen er meer woningen in aanmerking komen. In onderstaande tabel wordt de ouderdom van de Vlaamse woningen weergegeven en het bereik van de Vlaamse renovatiepremie.

	Aantal gebouwen	Aantal per jaar reno	Bereik reno	Gemiddelde premie reno
Gebouwen opgericht voor 1900	193.396	1.363	0,70%	3.306 €
Gebouwen opgericht van 1900 tot 1918	127.157	1.163	0,91%	3.201 €
Gebouwen opgericht van 1919 tot 1945	353.050	3.865	1,09%	3.173 €
Gebouwen opgericht van 1946 tot 1961	355.719	4.172	1,17%	3.200 €
Gebouwen opgericht van 1962 tot 1970	262.629	3.194	1,22%	2.812 €
Gebouwen opgericht van 1971 tot 1981	339.098	4.306	1,27%	2.466 €
Gebouwen opgericht van 1982 tot 1991	211.707	*1.438*	*0,68%*	2.172 €
Gebouwen opgericht van 1992 tot 2001	222.935	-	0%	-
Gebouwen opgericht van 2002 tot 2011	173.735	-	0%	-

Momenteel komen bij de renovatiepremie woningen van 30 jaar oud in aanmerking, aangezien de raming gebaseerd is op gegevens van 2019 wil dit zeggen woningen die dateren van voor 1989. Als de leeftijdsvoorwaarde wordt verlaagd naar 15 jaar, moeten we in de simulatie alle woningen tot 2004 in aanmerking nemen. We gaan ervan uit dat we dan 1% van de woningen zullen bereiken in de categorie gebouwen opgericht tussen 1982 en 2001 en 0,3% van de woningen opgericht tussen 2002 en 2011. Door deze maatregel zal het bereik van de renovatiepremie stijgen met 17,6%.

Voor de energiepremies is de budgettaire impact de eerste jaren verwaarloosbaar, gezien woningen van 15 jaar oud reeds moeten voldoen aan de EPB-eisen. Hoewel deze eisen in de beginjaren niet overeenkwamen met de huidige isolatie-eisen, gaan we ervan uit dat deze recente woningen pas gerenoveerd zullen worden, en bijkomend geïsoleerd indien nodig, wanneer er fundamentele kwaliteitsproblemen zich voordoen.

- Inrichting premiesysteem – elke categorie eenmaal aanvragen per 5/10 jaar en vrij te spreiden

Momenteel geldt voor de renovatiepremie een complex aanvraagsysteem. Er zijn 4 categorieën van werken die één keer om de 10 jaar kunnen aangevraagd worden. Men kan maximum 2 aanvragen doen voor de 4 categorieën van werken, waarbij aanvragers met de hoogste inkomens maximum 2 categorieën per aanvraag kunnen indienen en de tweede aanvraag minimum 1 jaar en maximum 2 jaar na de eerste aanvraag moet volgen. Aanvragers met lagere inkomens kunnen de 4 categorieën in één keer aanvragen of het tijdstip van de tweede aanvraag vrij kiezen.

Energiepremies voor energiebesparing kunnen meermaals aangevraagd worden, voor zover het gaat om andere facturen. Enkel voor de premies voor hernieuwbare energie kunnen slechts 1 keer om de 10 jaar premies worden toegekend voor warmtepompen en warmtepompboilers en 15 jaar voor zonneboilers.

In de geïntegreerde gebouwrenovatiepremie wordt overgestapt naar een gemeenschappelijk systeem, waarbij elke categorie van werken slechts één keer om de 5 (gebouwschil, binnenrenovatie, technische installaties) of 10 jaar (hernieuwbare energie en condensatieketels) kan aangevraagd worden. Dit zal invloed hebben op het aantal aanvragen. Langs de kant van de renovatiepremies komt er meer vrijheid, langs de kant van de energiepremies komen er strengere

voorwaarden. Hierdoor zal het aantal aanvragen voor renovatiepremies licht stijgen en het aantal aanvragen voor energiepremies waarschijnlijk licht dalen.

De aantallen energiepremies en renovatiepremie waar in de budgettaire raming van wordt uitgegaan, rekening houdende met voorgaande bijstellingen worden weergegeven in volgende tabel.

Categorie werken	Aantal energiepremies	Aanal renovatiepremies
Dakrenovatie	37.559	9.893
Renovatie buitenschrijnwerk	20.801	4.593
Buitenmuurrenovatie*	11.657	5.947
Renovatie van vloeren*	6.157	5.947
Technische installaties	-	6.884
Binnenrenovatie*	-	5.947
Hernieuwbare energie		4.349
Condensatieketel		5.500

* In de budgettaire oefening wordt van de vereenvoudiging uitgegaan dat iedereen die een renovatiepremie voor de categorie ruwbouw heeft ingediend, zowel werken aan de vloer, de buitenmuur als binnenrenovatie heeft uitgevoerd

- Wijzigingen met beperkte budgettaire impact

Een aantal aanpassingen hebben een beperkte budgettaire impact en worden bijgevolg niet meegenomen in de budgettaire raming

- Schrapping uitvoering door doe-het-zelver: aankoopfacturen voor materialen in categorie dak-, buitenmuur-, vloerrenovatie en renovatie buitenschrijnwerk zonder facturen voor plaatsing door een aannemer komen niet meer in aanmerking.
  Een steekproef bij de ingediende facturen leert dat het ingediende factuurbedrag voor de aankoop van materialen slechts 5% bedraagt van het totaalbedrag van alle ingediende facturen. De budgettaire besparing van deze maatregel is bijgevolg verwaarloosbaar.
- Schrapping stookolieketels: ongeveer 5% van de aangevraagde premies gaat over het plaatsen van een stookolieketel, De budgettaire besparing van deze maatregel is verwaarloosbaar.
- Sociale huisvestingsmaatschappijen die werken uitvoeren aan de woning, komen niet meer in aanmerking voor een energiepremie. Gezien het aandeel van sociale huisvestingsmaatschappijen in het totaal aantal uitgekeerde energiepremies ongeveer 1,5% bedraagt, wordt geen rekening gehouden met een budgettaire besparing.

<u>Verdeling over inkomensgroepen</u>

Om de budgetinschatting te maken werd vertrokken van het huidig aantal energie- en renovatiepremies.

Voor de huidige renovatiepremies die worden ingediend, weten we hoeveel aanvragers er een premie van 20% en een premie van 30% krijgen en weten we ook wat het investeringsbedrag is van deze dossiers per categorie van werken.

Categorie werken	Aantal toegekende aanvragen reno Doelgroep 2	Aantal toegekende aanvragen reno Doelgroep 3	Totaal aantal toegekende aanvragen reno
Dakrenovatie	3.047	6.846	9.893
Renovatie buitenschrijnwerk	1.458	3.135	4.593
Buitenmuurrenovatie	2.271	3.676	5.947
Renovatie vloeren en funderingen	2.271	3.676	5.947
Technische installaties	2.117	4.768	6.884
Binnenrenovatie	2.271	3.676	5.947

Voor de energiepremies kennen we ook het aantal premies per categorie en het investeringsbedrag maar zijn er geen inkomensgegevens gekend van de uitgekeerde premies. Vanuit de renovatiepremies hebben we wel zicht op de inkomensverdeling van de huidige renovatiepremies, maar kan niet ingeschat worden hoe groot de groep is die zich boven deze inkomensgrens bevindt.

Bijgevolg moet een inschatting gemaakt worden van de verdeling over de verschillende inkomensgroepen. Algemeen wordt aangenomen dat de hoogste inkomens een groter aandeel innemen in de totale groep die (energetische) renovaties uitvoeren. In de meest recente REG-enquête werd gepolst naar de gedane investeringen en het netto beschikbaar gezinsinkomen per maand. Hieruit kan afgeleid worden dat de groep die energetische investeringen gedaan heeft en boven de inkomensgrens voor 25% premie zit, groter is dan de groep die onder deze inkomensgrens zit. Uit de Woonsurvey 2018 blijkt dan weer het tegenovergestelde, namelijk dat de groep die boven de inkomensgrens van de huidige renovatiepremie (komt ongeveer overeen met grens voor 25% premie) zit, kleiner is dan de groep die onder de inkomensgrens zit.

Omdat deze resultaten elkaar tegenspreken, wordt in de verdeling van de huidige energiepremies uitgegaan van een 50/50 verdeling, waarbij 50% van de huidige energiepremies boven de inkomensgrens zit en dus in het forfaitaire systeem blijft zitten en 50% van de huidige energiepremies zich onder de inkomensgrens bevindt en dus een premie van 25% tot 35% op het factuurbedrag kan ontvangen. De verdeling van deze aantallen is dan als volgt:

Categorie werken	Aantal toegekende aanvragen Doelgroep 1	Aantal toegekende aanvragen Doelgroep 2	Aantal toegekende aanvragen Doelgroep 3	Totaal aantal toegekende aanvragen
Dakrenovatie	18.780	5.916	12.863	37.559
Renovatie buitenschrijnwerk	10.401	3.277	7.124	20.801
Buitenmuurrenovatie (Binnenmuurisolatie)	182	57	125	364
Buitenmuurrenovatie (Buitenmuurisolatie)	2.325	733	1.593	4.650
Buitenmuurrenovatie (Spouwmuurisolatie)	3.316	1.045	2.271	6.632
Renovatie vloeren en funderingen	2.986	941	2.045	5.972

Simulaties waarbij het aandeel aanvragen uit doelgroepen 2/3 hoger of lager wordt ingeschat, tonen relatief weinig verschil in de totale kostprijs voor de 3 doelgroepen samen.

Aangezien op dit moment de renovatiepremies en de energiepremies gecombineerd kunnen worden voor investeringen in de categorieën dak, buitenschrijnwerk, muur en vloer in dezelfde woning, is er een bepaalde overlap. In de budgettaire raming werden een aantal aannames gedaan om deze overlap uit te schakelen.

Hieruit resulteert een totaal aantal aanvragen van de geïntegreerde gebouwrenovatiepremie per categorie, verdeeld over elke doelgroep:

Categorie werken	Aantal aanvragen Doelgroep 1	Aantal aanvragen Doelgroep 2	Aantal aanvragen Doelgroep 3	Totaal aantal aanvragen
Dakrenovatie	18.780	6.470	14.288	39.538
Renovatie buitenschrijnwerk	10.401	2.777	6.003	19.180
Buitenmuurrenovatie	5.823	3.731	6.850	16.404
Renovatie vloeren en funderingen	2.986	2.650	4.499	10.135
Technische installaties	0	2.205	4.967	7.172
Binnenrenovatie	0	2.271	3.676	5.947
Hernieuwbare energie		2.860	1.489	4.349
Condensatieketel		0	5.500	5.500
Totaal GRP	**37.989**	**17.833**	**36.606**	**92.429**

Condensatieketel

In 2019 werden 835 REG-premies toegekend voor gas- en stookoliecondensatieketels aan beschermde afnemers in woningen aangesloten op het net voor 2006 en werden in doelgroep 3 van de geïntegreerde gebouwrenovatiepremie (30% premie op basis van de huidige renovatiepremie) 4.947 renovatiepremies toegekend voor woningen van minstens 30 jaar oud. Het betreft 94% gascondensatieketels en 6% stookoliecondensatieketels. Omwille van de uitbreiding naar jongere woningen, gaan we uit van een verwacht aantal premies voor doelgroep 3 van 5.500 dossiers. Het budget dat voorzien moet worden voor gascondensatieketels voor doelgroep 3 bedraagt 10.131.000 euro.

Wijzigingen aan de maximum premies voor gebouwschilmaatregelen doelgroep 1

Voor investeerders uit doelgroep 1 in gebouwschilmaatregelen in residentiële gebouwen, worden de premies voortaan beperkt tot 40% van de in aanmerking komende investeringskosten exclusief btw. In geval van een verhoging voor asbestverwijdering bij dak- of buitenmuurisolatie of voor klanten aangesloten op het net met uitsluitend nachttarief, wordt de som van de basispremie en de verhoging beperkt tot maximum 50% van de in aanmerking komende investeringskosten exclusief btw.
Voorheen konden premies en verhogingen samen oplopen tot 100% van de van de in aanmerking komende investeringskosten inclusief btw.

Gezien de relatief lage forfaitaire premies voor dakisolatie, muurisolatie, vloerisolatie en hoogrendementsglas in vergelijking met de kostprijs van het materiaal en de plaatsing door een aannemer, zal de nieuw ingevoerde beperking slechts uitzonderlijk moeten worden toegepast. De budgettaire impact hiervan is te verwaarlozen en wordt niet in rekening gebracht.

Hernieuwbare energiepremies

Op basis van het aantal dossiers en de toegekende premies voor de diverse hernieuwbare energiemaatregelen in 2019, wordt het totale budget herrekend op basis van het voorstel om de premie voor doelgroep 1 en 2 te behouden op de forfaitaire basispremies voor niet-beschermde afnemers en voor de laagste doelgroep 3 te verhogen met 20%. De doelgroep die in aanmerking kan komen voor de hogere premie t.o.v. de huidige doelgroep van beschermde afnemers breidt hiermee aanzienlijk uit, wat zich vertaalt in een toename van het budget. De daling voor de warmtepompboiler wordt verklaard door het feit dat de premie in 2019 400 euro bedroeg en sinds 2020 nog 300 euro.

Er wordt uitgegaan van 65,75% van de premieaanvragen in de doelgroepen 1 en 2 en 34,25% in doelgroep 3, naar analogie van de analyse voor de gebouwrenovatiepremie voor gebouwschilmaatregelen, technische installaties en binnenrenovatie.

Dit geeft het volgende budget voor de geïntegreerde gebouwrenovatiepremie hernieuwbare energie voor op jaarbasis:

Categorie	Budget 2019*	Voorstel geïntegreerde premie
Warmtepomp	€ 3.684.616	€ 3.952.445
Warmtepompboiler*	€ 431.520	€ 344.911
Zonneboiler	€ 4.164.939	€ 4.435.323
Totaal - budget energie	**€ 8.281.075**	**€ 8.732.679**

* Inschatting 2019=2021 gezien de premie pas wordt ingevoerd in 2021.

Simulatie gemiddelde premies per categorie van werken

Van de totale groep gaan we voor de eerste 4 categorieën ervan uit dat een gedeelte van deze aanvragen betrekking heeft op gemengde werken (isolatie + woningkwaliteit) en een ander deel op zuiver energetische investeringen die enkel betrekking hebben op de isolatie. Er werd een simulatie uitgevoerd op basis van de gekende investeringen per dossier en per doelgroep, rekening houdende met de maxima per categorie. Dit levert volgende gemiddelde premies per doelgroep op.

Categorie van werken	Gemiddelde over alle doelgroepen	Doelgroep 1	Doelgroep 2	Doelgroep 3
Dakrenovatie	€ 1.240	€ 396	€ 1.613	€ 2.179
Renovatie buitenschrijnwerk	€ 1.403	€ 256	€ 2.278	€ 2.987
Buitenmuurrenovatie	€ 1.700	€ 1.565	€ 1.574	€ 1.883
Renovatie vloeren en funderingen	€ 534	€ 492	€ 484	€ 591
Technische installaties	€ 1.517	-	€ 1.280	€ 1.622
Binnenrenovatie	€ 677	-	€ 598	€ 726
Hernieuwbare energie	€ 2.008		€ 1.879	€ 2.255
Condensatieketel	€ 2.290	-	-	€ 2.290

Samenvatting budgettaire inschatting per categorie van werken van de geïntegreerde gebouwrenovatiepremie voor investeringen in residentiële gebouwen

Op jaarbasis leidt dit tot volgend totaaloverzicht:

Categorie van werken		Totaal	Doelgroep 1	Doelgroep 2	Doelgroep 3
Dakrenovatie	Aantal	39 538	18 780	6 470	14 288
	Budget	€ 49 012 512	€ 7 436 682	€ 10 438 577	€ 31 137 253
Renovatie buitenschrijnwerk	Aantal	19 180	10 401	2 777	6 003
	Budget	€ 26 917 842	€ 2 662 528	€ 6 325 268	€ 17 930 046
Buitenmuurrenovatie	Aantal	16.404	5.823	3.731	6.850
	Budget	€ 27.880.193	€ 9.110.777	€ 5.872.672	€ 12.896.744
Renovatie vloeren en funderingen	Aantal	10 135	2 986	2 650	4 499
	Budget	€ 5 411 786	€ 1 469 112	€ 1 282 784	€ 2 659 890
Technische installaties	Aantal	7 172	0	2 205	4 967
	Budget	€ 10 879 795	€ -	€ 2 822 501	€ 8 057 294
Binnenrenovatie	Aantal	5 947	0	2 271	3 676
	Budget	€ 4 025 771	€ -	€ 1 358 388	€ 2 667 384
Gascondensatieketel	Aantal	5 500	0	0	5 500
	Budget	€ 10 131 000	€ -	€ -	€ 10 131 000
Hernieuwbare energie	Aantal	4 349		2 860	1 489
	Budget	€ 8 732 679		€ 5 373 807	€ 3 358 872
Totaal GRP	Aantal	102 278	40 849	17 833	43 596
	Budget	€142 991 579	€26 052 907	€28 100 190	€ 88 838 482

De vermelde budgetten hebben betrekking op een volledig kalenderjaar. Gezien de nieuwe premie pas van start gaat op 1 juli 2022 en er in 2022 nog een stock aan dossiers volgens de oude premieregelingen moeten worden verwerkt, gaan we ervan uit dat voor deze nieuwe geïntegreerde premie in 2022 slechts 25% tot 50% van het jaarbudget zal benut worden voor uitgaven in het kader van de nieuwe geïntegreerde gebouwrenovatiepremie voor residentiële gebouwen.

Verhoging asbestverwijdering/uitsluitend nachttarief voor eindfacturen vanaf 2021

Vanuit het beleidsdomein Energie worden er forfaitaire verhogingen voorzien voor huishoudelijke klanten met uitsluitend nachttarief voor alle doelgroepen die investeren in gebouwschilmaatregelen, warmtepompen of warmtepompboilers voor investeringen met eindfacturen tussen 2021 en 2024. De verhoging is gelijk aan 50% van de forfaitaire premies voor doelgroep 1 voor de gebouwschilmaatregelen en 20% bovenop de premie voor doelgroep 1 of 2 voor investeringen in een warmtepomp of warmtepompboiler.

Voor wie gelijktijdig met het plaatsen van dak- of buitenmuurisolatie (buitenzijde) het aanwezige asbesthoudend onderdak of de aanwezige asbesthoudende dakbedekking of gevelbekleding verwijdert, heeft recht op een bijkomende forfaitaire premie van 8 euro per m^2. Deze bijkomende forfaitaire premie wordt aan alle doelgroepen en alle types investeerders in ieder type gebouw toegekend voor eindfacturen van 2021 en 2022. Voor dakisolatie met asbestverwijdering, is er geen einddatum bepaald.

Er is geen bijkomende budgettaire impact met betrekking tot deze verhoogde premies als gevolg van het voorliggend ontwerp van besluit.

Premies toegekend voor investeringen in niet-residentiële gebouwen

Premies voor gebouwschilmaatregelen (dakisolatie, muurisolatie, vloerisolatie en hoogrendementsglas) en hernieuwbare energie-installaties kunnen vanaf 1 juli ook via het nieuwe unieke loket worden aangevraagd voor niet-residentiële gebouwen. De wijzigingen aan de ouderdom van gebouwen voor premies voor gebouwschilmaatregelen en relighting alsook de verdubbeling van de maximum premie voor een zonneboiler, betreffen slechts een zeer beperkt aantal premiedossiers. De budgettaire impact hiervan is verwaarloosbaar en wordt gecompenseerd door de beperking van de maximum premie voor gebouwschilmaatregelen en relighting tot 40% in plaats van de huidige 100% van de in aanmerking komende investeringskosten excl. btw.
Bijgevolg is er geen bijkomende budgettaire impact voor premies toegekend voor investeringen in niet-residentiële gebouwen als gevolg van het voorliggend ontwerp van besluit.

Overgangsmaatregelen 2022

Beschermde afnemers

Het aandeel toegekende premies aan beschermde afnemers bedraagt 2% van het totaal aantal toegekende energiepremies. Het overgrote deel van de beschermde afnemers behoort tot doelgroep 3, een beperkt deel tot doelgroep 2 en een zeer beperkt deel tot doelgroep 1. De impact van de overgangsmaatregel waarbij beschermde afnemers uit doelgroep 1 tijdelijk recht hebben op de premies van doelgroep 2 en de beschermde afnemers uit doelgroep 2 voor de premies voor doelgroep 3 voor de gemengde categorieën met gebouwschilmaatregelen, wordt verwaarloosbaar geacht. De kosten voor premies toegekend aan beschermde afnemers worden tijdens de overgangsperiode 50-50 verdeeld tussen het beleidsdomein Wonen en het beleidsdomein Energie.

Doe-het-zelvers

Aangezien er in de budgettaire raming geen rekening gehouden werd met een besparing door het niet meer in aanmerking nemen van de facturen voor de aankoop van materialen in bepaalde categorieën, wordt voor de tijdelijke overgangsmaatregel geen budgettair effect in rekening genomen.

Gascondensatieketels

Indien rechthebbenden uit doelgroep 2 ook recht zouden hebben op een premie voor gascondensatieketels, moet er op jaarbasis rekening gehouden worden met 2.500 bijkomende aanvragen. Aangezien de overgangsmaatregel beperkt is tot aanvragen in de periode tussen 1 juli 2022 en 31 december 2022 en voor zover de eindfactuur van de werken dateert van voor de inwerkingtreding van het nieuwe systeem, wordt rekening gehouden met 1.000 bijkomende aanvragen. De gemiddelde kostprijs voor de CV-installatie bedraagt € 6.126. Aangezien de premie beperkt wordt tot 25% van de kostprijs zal er een gemiddelde premie van € 1.532 toegekend moeten worden. Er wordt rekening gehouden met een kostprijs van € 1.500.000 voor deze overgangsmaatregel.
De kosten hiervan worden 50-50 verdeeld tussen het beleidsdomein Wonen en het beleidsdomein Energie.

Verdeling kosten beleidsdomein Energie – beleidsdomein Wonen

Volgende verdeelsleutels worden voorgesteld voor de aanrekening van de budgetten voor de geïntegreerde gebouwrenovatiepremie voor residentiële gebouwen aan Energie (inclusief aandeel dat aangerekend wordt op de nettarieven) en aan Wonen:

	Beleidsdomein	Doelgroep 1	Doelgroep 2	Doelgroep 3
Dak-muur-vloer-buitenschrijnwerk	Energie	100%	50%	50%
	Wonen	-	50%	50%
Technische installaties - binnenrenovatie	Energie	-	-	-
	Wonen	-	100%	100%
Gascondensatieketel	Energie	-	-	50%
	Wonen	-	-	50%
Hernieuwbare energie	Energie	100%	100%	100%
	Wonen	-	-	-

De kosten verbonden aan de overgangsmaatregelen voor beschermde afnemers en gascondensatieketels worden 50-50 gedragen door de beleidsdomeinen Energie en Wonen. Wanneer de forfaitaire premie die geldt voor doelgroep 1, hoger zou zijn dan de procentuele premie van 25% voor doelgroep 2 of 35% voor doelgroep 3, wordt aan deze doelgroepen de forfaitaire premie zoals deze geldt voor doelgroep 1 toegekend. Ook in deze gevallen wordt de totaal toegekende premie toegekend aan rechthebbenden van doelgroep 2 en 3 voor 50% gedragen door het beleidsdomein Energie en voor 50% door het beleidsdomein Wonen.

De kosten voor tegemoetkomingen voor buitenschrijnwerk zonder of met onvoldoende ventilatie, toegekend aan doelgroep 2 of 3, worden voor 100% gedragen door het beleidsdomein Energie.

De premies voor niet-residentiële gebouwen worden voor 100% gedragen door het beleidsdomein Energie.

Concreet betekent dit het volgende:

Categorie van werken	Beleidsdomein	Doelgroep 1	Doelgroep 2	Doelgroep 3
Dak-muur-vloer-buitenschrijnwerk	Energie	€ 20.679.099	€ 11.959.651	€ 32.311.967
	Wonen	0 €	€ 11.959.651	€ 32.311.967
Technische installaties - binnenrenovatie	Energie	0	0	0
	Wonen	0	€ 4.180.889	€ 10.724.677
Gascondensatieketel	Energie	0	0	€ 5.065.500
	Wonen	0	0	€ 5.065.500
Hernieuwbare energie	Energie	€ 5.373.807		€ 3.358.872
	Wonen	0	0	0
Totaal	**Energie**	**€ 26.055.907**	**€ 11.959.651**	**€ 40.736.338**
	Wonen	**€ 0**	**€ 16.140.540**	**€ 48.102.144**

Door het uitsluiten van sociale huisvestingsmaatschappijen voor de geïntegreerde premie, kunnen de subsidies voor de energetische renovatie van sociale huurwoningen (VKF-subsidies) stijgen met 2 miljoen euro. Deze uitgaven zullen opgevangen worden met de middelen die daarvoor beschikbaar zijn (klimaatmiddelen, relance-middelen of middelen van Wonen zelf).

Premie-uitgaven aan te rekenen op het beleidsdomein Wonen: € 64,2 miljoen (begrotingsartikel QF0-1QDG2RA-WT).

In 2020 werd er voor de Vlaamse renovatiepremie een budget aangerekend van 59,8 miljoen euro, in 2019 was dit 42,8 miljoen euro.

////////////

Als gevolg van de overgangsmaatregelen in 2022 moet er tijdelijk rekening gehouden met een verhoging van de premie-uitgaven van 0,75 miljoen euro op het budget Wonen en 0,75 miljoen euro op het budget Energie. Dit budget zal gespreid over 2022 en 2023 aangerekend moeten worden.

Premie-uitgaven aan te rekenen op het beleidsdomein Energie – distributienettarieven voor investeringen in residentiële gebouwen voor de premies die via het unieke loket worden uitbetaald: € 78,8 miljoen op jaarbasis.

Als gevolg van de overgangsmaatregelen in 2022 moet er rekening gehouden worden met een verhoging van de premie-uitgaven van 0,75 miljoen euro op het budget Energie, gespreid over 2022 en 2023.

In 2019 werd een totaalbudget van 44,5 miljoen euro besteed aan de energiepremies die geïntegreerd zullen worden in de gebouwrenovatiepremie, voor wat residentiële gebouwen betreft. De geschatte jaarlijkse kost voor het beleidsveld Energie in het nieuwe premiestelsel, wordt fors hoger ingeschat op 78,8 miljoen euro en is hoofdzakelijk te wijten aan het bijkomend ondersteunen van de eigenaar-bewoners uit de lagere inkomensgroepen (doelgroep 2 en 3) voor werken uitgevoerd aan de eigen woning, steeds gekoppeld aan een energetische investering. In het verleden werd vastgesteld dat de beperkt verhoogde energiepremies voor de beperkte doelgroep van beschermde afnemers, onvoldoende bereik hebben bij de gezinnen die extra financiële ondersteuning nodig hebben om tot energiebesparende investeringen over te gaan. Hieraan wordt tegemoet gekomen door integratie van de premies voor energiebesparende investeringen voor doelgroep 2 en 3 met de renovatiepremie voor andere, kwaliteitswerken aan de woning en de verhoging van de totale factuur aan in aanmerking komende kosten voor de subsidieerbare investeringen.

Achtergrond financiering premie-uitgaven via de distributienettarieven

Sinds 2003 worden, in uitvoering van het Elektriciteitsdecreet, later van het Energiedecreet, door de Vlaamse Regering aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders REG-openbaredienstverplichtingen opgelegd. Deze verplichtingen werden in de loop der jaren een aantal keren bijgestuurd.
Het algemene principe is dat de kosten van deze REG-openbaredienstverplichtingen, geregeld in titel VI, hoofdstuk IV van het Energiebesluit van 19 november 2010, opgelegd aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerders van het plaatselijk vervoernet via de nettarieven worden doorgerekend in de elektriciteitstarieven.

In afwijking van het algemene principe van doorrekening in de tarieven, wordt door de Vlaamse overheid tot op een bepaalde hoogte tussengekomen in de kosten gemaakt door de netbeheerders voor enkele specifieke verplichtingen. Het was en is daarbij de uitdrukkelijke bedoeling van de Vlaamse Regering om de distributienettarieven, als gevolg van de REG-openbaredienstverplichtingen, zoveel mogelijk te ontlasten. (tot en met 2022)

De uitbetaling van vergoedingen aan de netbeheerders voor de uitvoering van deze verplichtingen wordt geregeld in artikel 6.4.1/12 van het Energiebesluit en kan gebeuren vanop de algemene uitgavenbegroting, het Energiefonds of het Klimaatfonds (afhankelijk van het type vergoeding).

Voor elk type vergoeding bepaalt het Energiebesluit van 19 november 2010 de manier waarop de vergoeding berekend wordt. Voor de meeste vergoedingen is de berekeningswijze volledig geregeld in het Energiebesluit van 19 november 2010, voor andere is nog een delegatie naar de minister opgenomen.

De overheadkosten, voornamelijk voor de premiesoftware (front- en backoffice alsook rapportering) voor Fluvius, die eveneens in de nettarieven worden doorgerekend, verminderen drastisch gezien het overgrote deel van de premieaanvragen voortaan via het unieke loket zullen verlopen dat gefinancierd wordt door de Vlaamse Overheid.

Inzet relancemiddelen

De Vlaamse Regering engageert zich om de kosten verbonden aan de REG-openbaredienstverplichtingen in de energiefactuur niet te laten stijgen boven het gemiddelde van de afgelopen 5 jaar (gemiddeld 80,6 miljoen euro in de periode 2015-2019). De kosten kunnen in deze legislatuur ten belope van 180 miljoen euro gefinancierd worden uit de algemene relance provisie (project VV006) mits vastlegging van deze middelen in 2021 (begrotingsartikel QE0-1QEE4KG-WT). De uitgaven voor premies voor gascondensatieketels voor doelgroep 3 kunnen niet gefinancierd worden met Europese relancemiddelen conform de doelstellingen op het gebied van 'do no significant harm'[4]. De meerkost van de bijkomende premie in geval van asbestverwijdering bij de isolatie van het dak of de buitenmuur langs de buitenzijde ten belope van maximum 84 miljoen euro, waarvan 54 miljoen euro voor residentiële gebouwen en 30 miljoen euro voor niet-residentiële gebouwen, wordt gedragen door andere relancemiddelen (project VV001, VV002 en VV003).

Opdat de energiefactuur in 2022, 2023 en 2024 wordt ontlast, neemt de Vlaamse Regering de duidelijke beslissing in 2021 om de relancemiddelen vast te leggen die betrekking hebben op energiebesparende investeringen in residentiële gebouwen en gaat ze expliciet het engagement aan om vanaf 2022 tot en met 2024 de nodige vereffeningsmiddelen te voorzien om vorderingen van Fluvius die gekoppeld zijn aan uitbetaalde energiegerelateerde delen van de gebouwrenovatiepremies (dakisolatie/dakrenovatie met isolatie, muurisolatie/muurrenovatie met isolatie, vloerisolatie/vloerrenovatie met isolatie, hoogrendementsglas met/zonder buitenschrijnwerk en hernieuwbare energie) voor residentiële gebouwen effectief uit te betalen. De compensatie van uitgaven van de elektriciteitsdistributienetbeheerders voor deze REG-ODV's voor residentiële gebouwen in 2022 tot en met 2024 tot een maximumbedrag van 180 miljoen euro, wordt gegarandeerd door neutralisatie door vergoedingen vanuit de Vlaamse begroting (relanceprovisie). De VREG kan zo met dit duidelijk engagement van de Vlaamse Regering rekening houden bij het bepalen van het nettarief voor 2022, 2023 en 2024.

4. Advies van de Inspectie van Financiën en begrotingsakkoord

Advies voor het beleidsveld Wonen

De Inspectie verleende op 22 juni 2021 een positief advies voor het luik Wonen. In het advies worden een aantal opmerkingen geformuleerd onder punt 3.1. Wettelijkheid en regelmatigheid, doelmatigheid – budgettair, waar hieronder dieper wordt op ingegaan:

- De Inspectie vindt het vreemd dat het mogelijk is dat iemand uit doelgroep 1 voor energetische renovaties een hogere premie zou kunnen bekomen dan iemand uit doelgroep 2 of 3.
  Dit zou zich inderdaad in heel uitzonderlijke scenario's kunnen voordoen: namelijk bij zeer grote oppervlaktes en enkel bij muurisolatie langs de buitenzijde. Daarom is het niet wenselijk om de forfaitaire premies voor energetische investeringen te verlagen: er moet een incentive zijn om effectief over te gaan tot investeren, ongeacht over welke woning het

[4] Artikel 5, tweede lid van de Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32021R0241).

gaat, om de langetermijndoelstellingen op het vlak van energieprestatie van gebouwen te kunnen behalen.

- De Inspectie merkt op dat een hybride premiesysteem blijft bestaan, dat verspreid ligt over twee besluiten en dat verschillende berekeningsgrondslagen blijft hanteren.
  Dat klopt inderdaad. Met voorliggend voorstel wordt uitvoering gegeven aan het regeerakkoord door de voorwaarden van de renovatiepremie en de energiepremies op elkaar af te stemmen en te integreren tot een eengemaakte premie, die in 1 loket gebundeld wordt. De voornaamste doelstelling is om de premies op elkaar af te stemmen en klantvriendelijk te maken, in plaats van ze te hervormen.
- De Inspectie suggereert dat de gebouwrenovatiepremie in vergelijking met andere subsidies binnen het beleidsveld Wonen weinig selectief is. Dit treden we niet bij: om in aanmerking te komen voor de verhoogde (niet-forfaitaire) premies, moet de rechthebbende wel degelijk voldoen aan bepaalde inkomensvoorwaarden én moet hij gedomicilieerd zijn in de woning of moet hij de woning gedurende 9 jaar verhuren aan een sociaal verhuurkantoor. De gebouwrenovatiepremie moet zowel de beleidsdoelstellingen van Energie als Wonen verzoenen. Vanuit de beleidsdoelstellingen van Energie is het van belang dat er voor alle gebouwen premies kunnen worden verleend.
  In dit kader wijst de Inspecteur ook op de verplichting om een digitale subsidieaanvraag in te dienen, wat niet voor iedereen evident is. Energiehuizen en woon- en energieloketten zullen voldoende ondersteuning bieden bij het indienen van de digitale aanvraag zodat de toegang voor iedereen verzekerd is.
- De Inspectie merkt op dat de behandelingstermijn zeer lang is. De voorziene behandelingstermijnen zijn maximum termijnen, dossiers zullen zo snel mogelijk behandeld worden. Omwille van de complexiteit van voorliggende integratie, worden de huidige termijnen die gelden voor de renovatiepremie behouden. De oprichting van het loket en het maximaal inzetten op een volledig digitaal systeem waarin de eengemaakte premie kan behandeld worden, maakt het op termijn, vanaf midden 2024, mogelijk om de behandelingstermijnen in te korten met 2 maanden.

Advies voor het beleidsveld Energie

De Inspectie verleende op 22 juni een positief advies voor het luik Energie, uitgezonderd wat de inzet van de voorziene relancemiddelen (180 miljoen euro) en de formulering van artikel 25 betreft.

In de nota wordt al ingegaan op de opmerkingen van de Inspectie, als vermeld onder punt “3.1 Wettelijkheid en regelmatigheid” van het advies:

- De Inspectie begrijpt dat – zeker initieel – een belangrijk deel van de premies en ondersteunende maatregelen niet via het unieke loket worden behandeld. De voorliggende integratie-oefening is inderdaad een eerste stap en zal in de toekomst worden verdergezet voor andere premies, na onderzoek van de haalbaarheid en wenselijkheid.
- De Inspectie begrijpt ook dat er geen a priori koppeling is tussen het nieuwe systeem dat in voege treedt in 2022 en de vorige systemen/aanvragen. De nodige controles op dubbele subsidiëring worden voorzien door een (beperkte) koppeling van de huidige applicaties met het nieuwe unieke loket.
- Verder dient de nota VR duidelijker – en zeker vanuit een energie/klimaatstandpunt in de nota VR te worden aangegeven dat de gebouwrenovatiepremie, in vergelijking met de andere subsidies binnen het beleidsveld Wonen, als ambitie heeft om minder selectief te zijn en dat daardoor ook eigenaars die een andere woning/gebouw in eigendom hebben, een beroep kunnen doen op de nieuwe premieregeling zoals vervat in het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021. Met uitzondering van sociale huisvestingsmaatschappijen, voor het patrimonium in hun beheer, komen in het nieuwe premiestelsel nog steeds alle investeerders voor energiebesparende investeringen in ieder type gebouw in aanmerking voor een “energiepremie”.

////////////

- De Inspectie vindt de voorziene behandelingstermijn van 12 maanden niet te verantwoorden. De voorziene behandelingstermijnen zijn maximum termijnen, dossiers zullen zo snel mogelijk behandeld worden. Omwille van de complexiteit van voorliggende integratie, worden de huidige termijnen die gelden voor de renovatiepremie behouden. De oprichting van het loket en het maximaal inzetten op een volledig digitaal systeem waarin de eengemaakte premie kan behandeld worden, maakt het op termijn mogelijk om de behandelingstermijnen aanzienlijk in te korten. Zo wordt vanaf midden 2024 deze termijn met 2 maanden ingekort.

In artikel 25 is opgenomen dat de uitgaven zullen worden aangerekend "op de algemene uitgavenbegroting van de Vlaams Gemeenschap, of op de in het Energiefonds of Klimaatfonds beschikbare middelen". De nota Vlaamse Regering, alsook het ontwerp van Besluit van de Vlaamse Regering moeten volgens de Inspectie duidelijk vermelden welke uitgaven op welke kredieten zullen worden aangerekend. Aangezien de financiering via het Klimaatfonds via het Energiefonds verloopt, stelt hij de vraag waarom beide nodig zijn.

De voorbije jaren is in regelgeving omtrent de REG-openbaredienstverplichtingen quasi standaard deze formulering opgenomen, zonder opmerkingen. Op welke begrotingspost de betreffende uitgave wordt aangerekend, wordt gepreciseerd in de nota aan de Vlaamse Regering en is opgenomen in de diverse paragrafen van artikel 6.4.1/12 van het Energiebesluit van 19 november 2010. Deze formulering moet toelaten op een zo flexibel mogelijke manier uitvoering te geven aan concrete beslissingen van de Vlaamse Regering omtrent financiële ondersteuningsmaatregelen in kader van REG-openbaredienstverplichtingen. Het klopt dat de financiering met middelen uit het Klimaatfonds tot op heden steeds via het Energiefonds verloopt. Er wordt op de suggestie van de Inspectie van Financiën ingegaan om de verwijzing naar het Klimaatfonds in artikel 25 weg te laten.

Wat de voorgestelde inzet van relancemiddelen betreft, vraag de Inspectie van Financiën zich af hoe de relancemiddelen zullen kunnen worden herverdeeld naar het Energiefonds, vanaf wanneer op de relancemiddelen beroep zal worden gedaan voor een regelgeving die pas van kracht wordt vanaf halfweg 2022 en hoe de aanwending van de relancemiddelen 2021-2022 gescheiden gaat kunnen worden van de aanwending van reguliere middelen vanaf 2023 .

De gedeeltelijke financiering van de gebouwrenovatiepremie met relancemiddelen is vastgelegd in het relanceplan Vlaamse Veerkracht. In de projectomschrijving van projectnummer VV006 is o.a. het volgende opgenomen:
Om de renovatiegraad op te krikken, bestaan er sinds jaren premies gericht op energie-efficiëntie en het stimuleren van investeringen in hernieuwbare energie-installaties (energiebeleid) en doelgroepgerichte premies voor de verbetering van de woningkwaliteit anderzijds (woonbeleid). Ter bevordering van de klantvriendelijkheid en de transparantie, alsook om de renovatiegraad te verhogen, is een vereenvoudiging van het premielandschap noodzakelijk, met uniforme en versterkte doelgroepgerichte maatregelen en premies. Door zoveel mogelijk premies die gericht zijn op energiebesparing, kwaliteitsverbetering en aanpassing van de woning in één loket te bundelen, wordt aan deze nood tegemoet gekomen.
Hierbij wordt vertrokken van volgende uitgangspunten:
- *Het behouden van de aandacht voor woningkwaliteit.*
- *Het verhogen van de aantrekkelijkheid van de premies.*
- *De mate van ondersteuning hangt van de financiële draagkracht van de investeerder.*

De klantgerichtheid wordt bevorderd door een vlotte dossierbehandeling, het voorzien van slechts één indienings- en betaaladres en het vereenvoudigen van de procedures. Maximale aandacht gaat naar de begeleiding en ontzorging van kwetsbare doelgroepen.

De voorziene relancemiddelen van project VV006 (180 miljoen, begrotingsartikel QE0-1QEE4KG-WT) worden ingezet voor de financiering van de energiegerelateerde onderdelen van

gebouwrenovatiepremies voor residentiële gebouwen, met uitzondering van premies voor gascondensatieketels.

De spijziging van de relancemiddelen naar het Energiefonds is geregeld via een machtiging opgenomen in het uitgavendecreet bij de begrotingsaanpassing 2021 (juli 2021).

In afwijking van het algemene principe van doorrekening in de tarieven, wordt door de Vlaamse overheid tot op een bepaalde hoogte tussengekomen in de kosten gemaakt door de netbeheerders voor enkele specifieke verplichtingen. Het was en is daarbij de uitdrukkelijke bedoeling van de Vlaamse Regering om ter ondersteuning van de relance en in uitvoering van het Vlaams Regeerakkoord de distributienettarieven, als gevolg van de REG-openbaredienstverplichtingen, zoveel mogelijk te ontlasten.

De Vlaamse Regering engageert zich om de kosten verbonden aan de REG-openbaredienstverplichtingen in de energiefactuur niet te laten stijgen boven het gemiddelde van de afgelopen 5 jaar (gemiddeld 80,6 miljoen euro in de periode 2015-2019).
Opdat de energiefactuur in 2022 al wordt ontlast, neemt de Vlaamse Regering de duidelijke beslissing in 2021 om de relancemiddelen vast te leggen en gaat ze expliciet het engagement aan om vanaf 2022 tot en met 2024 de nodige vereffeningsmiddelen te voorzien om vorderingen van Fluvius die gekoppeld zijn uitbetaalde energiegerelateerde delen van de gebouwrenovatiepremies voor residentiële gebouwen effectief uit te betalen aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders. De compensatie van uitgaven van de elektriciteitsdistributienetbeheerders voor deze REG-ODV's voor residentiële gebouwen voor investeringen met eindfacturen vanaf 2021, tot een maximumbedrag van 180 miljoen euro wordt gegarandeerd door neutralisatie door vergoedingen vanuit de Vlaamse begroting (relanceprovisie, begrotingsartikel QE0-1QEE4KG-WT). De VREG kan zo met dit duidelijk engagement van de Vlaamse Regering rekening houden bij het bepalen van het nettarief voor 2022, 2023 en 2024.

Voor de **premies gerelateerd aan residentiële gebouwen**, zullen vanaf 2022 jaarlijks vergoedingen worden uitbetaald aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders vanuit het Energiefonds, waarna de uitgekeerde bedragen vanuit de Vlaamse begroting, relanceprovisie, worden gestort in het Energiefonds, ten belope van een totaalbedrag van maximaal 180 miljoen euro.

Om vergoedingen te kunnen toekennen aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders voor een totaalbedrag van 180 miljoen euro, moet een verdeelsleutel worden gehanteerd om de beschikbare middelen over de verschillende netbeheerders te verdelen.
De meest aangewezen verdeelsleutel is volgens het VEKA een verdeelsleutel op basis van het aantal eindafnemers. De volgende aandelen van eindafnemers per elektriciteitsdistributienetbeheerder op 1 mei 2021 werden aan de VREG gerapporteerd[5].

1/5/2021	Aandeel eindafnemers*
FLUVIUS ANTWERPEN	16,64%
FLUVIUS LIMBURG	12,66%
FLUVIUS WEST	3,99%
GASELWEST	12,78%
IMEWO	18,24%
INTERGEM	9,04%
IVEKA	6,57%
IVERLEK	15,56%

[5] https://www.vreg.be/sites/default/files/statistieken/indelingafnemers/20210614-e-indeling_afnemers.pdf

PBE	2,70%
SIBELGAS	1,81%
Sibelgas	100%
TOTAAL	16,64%

* herberekend excl. ELIA, DNB BA en BASF

De vergoedingen kunnen enkel worden aangewend ter vergoeding van de uitgaven verbonden aan volgende energierelateerde delen van de premies voor volgende investeringen:
1° Dakisolatie en dakrenovatie met isolatie;
2° Buitenmuurisolatie en muurrenovatie met isolatie;
3° Hoogrendementsglas en renovatie buitenschrijnwerk met hoogrendementsglas;
4° Vloerisolatie en renovatie vloeren en funderingen met isolatie;
5° Hernieuwbare energie.

De elektriciteitsdistributienetbeheerders dienen conform de bepalingen vermeld in artikel 6.4.1/12 en artikel 6.4.15 van het Energiebesluit van 19 november 2010 periodiek een functionele en financiële verantwoording in waarbij wordt aangetoond in welke mate, de activiteit waarvoor de vergoedingen worden toegekend, gerealiseerd is.

De Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, kan nadere regels vastleggen voor de opvolging van de toegekende vergoedingen, evenals voor de concrete verrekenings- en terugbetalingsprocedures. Het VEKA staat in voor de uitbetaling van de vergoedingen.

Als deze relancemiddelen als vergoeding niet toereikend zijn, wordt het saldo aangerekend op het distributienettarief, tenzij er bijkomende middelen voorzien zijn in de algemene uitgavenbegroting of het Energiefonds, zoals opgenomen in artikel 6.4.1/12 van het Energiebesluit van 19 november 2010. Volgens het begrotingsakkoord moet de budgettaire impact van de wijzigingen aan het Energiebesluit na het wegvallen van de relancekredieten opgevangen worden binnen de beschikbare kredieten van het Energiefonds of de woningrenovatiepremie moet worden bijgestuurd'. Dit begrotingsakkoord doet echter geen afbreuk aan het engagement van de Vlaamse Regering met betrekking tot het plafond van de kosten ten belope van 80,6 miljoen euro die als openbaredienstverplichting in het distributienettarief kunnen worden doorgerekend.

Als bijlage is een ontwerp van besluit toegevoegd houdende toekenning van vergoedingen aan de distributienetbeheerders ter financiering van REG-ODV en gebouwrenovatiepremie. Dit besluit regelt de vergoedingen die worden vastgelegd in 2021 en uitbetaald als vergoedingen aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders in 2022, 2023 en 2024. De budgettaire weerslag van 180 miljoen euro zal worden vastgelegd op de relanceprovisie (begrotingsartikel QE0-1QEE4KG-WT). De vergoedingen worden, na voorlegging van de rapportering over de effectief uitgekeerde premies, jaarlijks vanuit de beschikbare middelen in het Energiefonds (energieheffingen) vergoed aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders waarna deze middelen vanuit de relanceprovisie op de begroting worden teruggestort in het Energiefonds.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er is geen bijkomende impact op het personeel van de Vlaamse Overheid.

De dossierbehandeling zal uitgevoerd worden binnen de bestaande personeelsbezetting, zijnde 28 VTE bij Fluvius en 24,6 VTE bij Wonen-Vlaanderen. Deze afspraak zal vastgelegd worden in een samenwerkingsovereenkomst tussen Fluvius, Wonen-Vlaanderen en VEKA.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Maakt deel uit van de huidige takenpakketten, geen bijkomende impact.

4. VERDER TRAJECT

Conform artikel 7.5.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, dat de rechtsgrond vormt voor de artikelen 6 t.e.m. 29 van het ontwerpbesluit, moet het ontwerpbesluit voor advies worden voorgelegd aan de VREG.

De minister bevoegd voor de energie wordt eveneens gemachtigd om na de eerste principiële goedkeuring van het ontwerpbesluit, het ontwerpbesluit voor advies voor te leggen aan de VTC, de SERV en de Minaraad.

Daarna volgt na de tweede principiële goedkeuring de adviesvraag aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot oprichting van een uniek loket voor de aanvraag en behandeling van bepaalde woon- en energiepremies en tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010 en het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021;

2° haar definitieve goedkeuring te hechten aan het bijgaand ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende toekenning van vergoedingen aan de distributienetbeheerders ter financiering van openbaredienstverplichtingen ter bevordering van het rationeel energiegebruik;

3° de Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, te gelasten over ontwerp van besluit, vermeld in punt 1°, het advies in te winnen van de VTC, VREG, de SERV en de Minaraad met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme

Zuhal DEMIR

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed

Matthias DIEPENDAELE

Xxx XXX

Bijlagen:

1. (Bijlage 1) het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot oprichting van een uniek loket voor de aanvraag en behandeling van bepaalde woon- en energiepremies en tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010 en het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021.
2. (Bijlage 2) het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende toekenning van vergoedingen aan de distributienetbeheerders ter financiering openbaredienstverplichtingen ter bevordering van het rationeel energiegebruik.
3. (Bijlage 3) het advies van de Inspectie van Financiën voor het beleidsdomein Wonen dd 22/06/2021.
4. (Bijlage 4) het advies van de Inspectie van Financiën voor het beleidsdomein Energie dd 22/06/2021.
5. (Bijlage 5) het begrotingsakkoord d.d. 05/07/2021.
6. (Bijlage 6) het schematisch overzicht van het nieuwe geïntegreerde premiestelsel.